

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

KURUN

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

**Belçika Kralı
Londradan döndü**

Londra, 24 (A.A.) — Belçika kralı Leopold bugün İngiliz kralı ve kraliçesini ziyaret etmiş ve öğle yemeğini onlarla birlikte yemiştir.

Kral Belçikaya Harwich yolile dönmek üzere bugün Londradan trenle hareket etmiştir.

Mussolini kararını verdi

İspanyaya iki ordu gönderilecek ve Ademimüdahale Anlaşması bozulacak

Zehirli gaz harbine başlamak tehlikesi var!.

Bozguna uğranan cepheye bizzat Franko gitti

Paris, 24 (A.A.) — Humanite gazetesi, Mussolininin askeri şeflerle görüşükten sonra İspanyaya açıkça iki kolordu göndermeğe ve ademi müdahale itilâfnamesine Fransa tarafından tecavüz edildiği bahanesile bu itilâfnameyi feshetmeğe karar vermiş olduğunu yazmaktadır.

ZEHİRLİ GAZ HARBI BAŞLIYACAK

Paris, 24 (A.A.) — İtalyan murahaslarının dün ademi müdahale komitesinde İspanyadaki gönüllüler meselesini reddetmesi matbuatta umumi bir endişe uyandırmakta devam ediyor.
"Jour., diyor ki:

Bozguna uğranan cephede kumandaya eline alan general Franko

"Şurası bir vakıdır ki 48 saat-tenberi Avrupanın havası birdenbi-ye kararıştır. Bütün hükümetler hakiki bir endişe içindedir. Mussolini bir muvaffakiyetsizliğin altında kalmasını sevmez. Bunun içindir ki, haricte bu muvaffakiyetsizliğin aksülameli büyük bir endişe ile beklenmektedir..

"Oeuvre., de şöyle yazıyor:
"Romada mevcut fikir, Mussolininin İspanyol siyasetini şiddetlen-direceği, en kısa bir müddet için-de zehirli gazlar kullanacağı ve mutlak surette muvaffakiyet elde etmeye çalışacağı merkezindedir.."
(Sonu: Sa. 4 Sü. 4)

Ziraatin Tanzimat devrindeyiz

Bu yolda da inkılâp hareketi başlamıştır

Yazan

ASIM US

Esasında ziraat işi olan at ve öküz meselesinin bir de milli müdafaa cephesi bulunduğunu unutmamak lazımdır. Türk orduları büyük zaferi kazandığı vakit Avrupalılar, kağı arabası otomobili yendi, demişlerdi. Hakikatte ise otomobili yenen kağı arabası değil, Türkün zekâsı ve fedakârlığı idi; eğer o zaman Türk ordusunda kağı arabalarından başka at ve otomobil vasıtaları da bulunsaydı büyük zafer daha çok zaman evvel tahakkuk etmiş olurdu.

(Başmakalemizin tamamı 2 ncide)

Lindberg

Jules Verne'in hayali tahakkuk ediyor mu?

Bu sene aya bir mermi atılacak

Tayyareci Lindberg'in Amerikaya dönmesi bekleniyor

(Yazısı: 8 inci sayıfada)

Yeni tefrikamız

Büyük tarihî denizcilik, aşk ve kahramanlık romanı

EGE KASIRGASI

Aydın hükümdarı Umur Beyin bundan altı yüz yıl önce Adalar denizinde, Balkanlarda ve Bizansta geçen deniz ve kara harplerini, aşk ve kahramanlıklarını anlatan bu eseri büyük bir merakla okuyacaksınız!

Kadircan Kafilı

Bu yeni eserinde size Türk tarihinin şimdiye kadar işitilmemiş meraklı bir safhasını bir aşk ve macera mevzuu içinde temiz ve sürükleyici bir üslupla anlatacak.

Mussolini Yemene karşı

Bir emel beslemediğini söyledi

Roma, 24 (A.A.) — B. Mussolini Libyada iken, Şamda çıkan Elcenireh gazetesinin direktörüne beyanatta bulunarak İtalyanın imparatorluk müs. lüman ahalisine karşı olan hattı hareketini bir kere daha kaydetmiş, Yemene karşı İtalyan maksatları hakkında ki şayiaları yalanlamış ve İtalyanın bütün diğer Arap memleketleri gibi Yemenin de istiklâline riayet etmekte olduğunu bildirmiştir.

Moskovaya vapur işliyor

Moskova, 24 (A.A.) — Volga barajının son kapağı da dün sabah indirilmiş ve nehrin cereyanı durdurularak muazzam su hazinesi dolmağa başlamıştır.

327 kilometre murabbar sathında olan bu su hazinesi 1 milyar 20 milyon metre mikâbrı su alacak ve 128 kilometre uzunluğunda, 8 buçuk metre genişliğinde olan Moskova — Volga kanalının suyunu temin edecektir.

Moskovayı beş denize bağlayacak olan kanalın son inşaat işleri de bitmek üzeredir. Volgadan ilk vapur Moskovaya 1 mayısta gelecektir.

**Avrupa karışıklığı arasında
Orta Avrupadaki müzakereler**

Belgratta Akdeniz vaziyeti görüşülüyor

Prağda da Romen Başvekili silâh fabrikalarını dolaşmakta..

Budapeşte, 24 (A.A.) — Burada, İtalya hariciye nazırı Ciano'nun Belgrat seyahatinden mühim neticeler ve İtalya ile Yugoslavyanın Akdenizdeki

vaziyetlerinin kuvvetlenmesi bekleniyor.

"Pesterloyd", muhtemel bir Yu-
(Sonu: Sa. 4 Sü. 1)

Siyasî müsteşarlar vazifelerine başladılar

Ankara, 24 (Telefonla) — Tayin edildiklerini dün bildirdiğim Dahiliye Vekâleti siyasî müsteşarı B. Muttalıp,

Nafia Vekâleti siyasî müsteşarı B. Sırrı Day, Milli Müdafaa siyasî müsteşarı B. Necip Ali Küçüka, Maarif Vekâleti siyasî müsteşarı B. Nafi Atuf Kansu, Adliye Vekâleti siyasî müsteşarı B. Salâh Yargı, İktisat Vekâleti siyasî müsteşarı B. Ali Rıza Türel, Ziraat Vekâleti siyasî müsteşarı B. Ali Rıza Erten ile Sıhhiye Vekâletisiyasî müsteşarı B. Hulûsi vazifelerine başlamışlardır.

Hariciye Vekâleti siyasî müsteşarlığına B. Numan Rifat Menemencioglu-nun, Maliye Vekâleti siyasî müsteşarlığına da müsteşar B. Faik Baysal'ın, açık bulunan meb'usluklara seçildikten sonra tayin edilecekleri kuvvetle söylenmektedir.

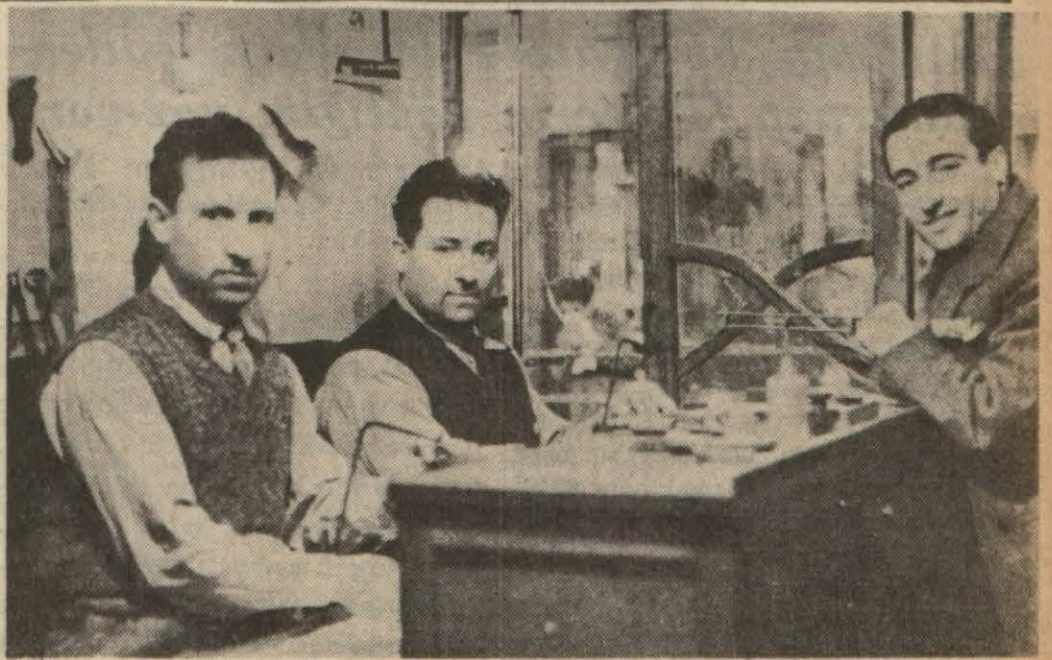
Vekiller Heyeti toplandı

Ankara, 24 (Telefonla) — Vekiller Heyeti, Başvekil İsmet İnönü'nün başkanlığında bugün akşama doğru bir toplantı yapmış ve toplantı geç vakte kadar devam etmiştir.

Türklere iftira atmağa da başladılar!

Satılmış bir gazete bir bağa edilen taarruzu Türklerin yaptığını yazıyor

(Yazısı 2 inci sayıfada)

Belediye'nin bir ayar bürosu açılması etrafında muharririm'ce söz söylenen kuyumcular

Yeni bir san'at almış yürümüş

Gümüşe altın diyemi para veriyoruz

Bazı kuyumcular bir ayar bürosunun kurulmasını faydalı buluyorlar

(Yazısı sekizinci)

Ziraatin Tanzimat devrindeyiz

Bu yolda da inkılâp hareketi başlamıştır

Yazan

ASIM US

Istanbul treni ile Ankaraya şimdi geldim. İlk iş olarak kalemi ve kâğıdı ele alıyorum. Bir bahar havası içinde buraya geliş intibalarını bu satırlara sindirmek istiyorum. Orta Anadolu'nun en kıraç köşelerini bile açık bir hava, bol güneş, tatlı bir hararet içinde bu kadar şetaireli görmek insana derin bir ferahlık veriyor.

İlkbahar ile beraber Orta Anadolu yaylasında, Türkün bu kurtuluş cennetinde herşey neşeli bir hareket ile kimıldanıyor. Trenle yarış eden, yahut birbirleriyle oynayan çoban köpekleri, uzaktan birer beyaz papatya tarlasını andıran koyun ve tiftik sürüleri, tren yolunun geçtiği yerlerdeki su birikintilerinden gelen kurbağa sesleri, baharla beraber etrafta açmış olan kır çiçekleri arasında kuşların cıvıltılı uçuşları hep bu neşeli hareketten birer nişanedir.

Koyun ve tiftik sürülerini, çoban köpeklerini, kır çiçeklerini, kuşları ve kurbağaları böyle harekete getiren bu bahar havası, bahar güneşi karşısında hayatını topraktan çıkaran köylüler ve çiftçiler hiç dururlar mı? Onlar da çift hayvanlarını alarak tarlalara dağılmışlar, toprakları sürüyorlar.

Fakat bütün bu bahar çerçevesi içinde en ziyade benim dikkatime çarpan şey, bir tarlada biri at, öteki öküz ile çalışan iki çiftçi oldu. Orta Anadolu yaylasında böyle at ile öküzün yan yana çiftte koşulum olduğunu görünce kendi kendime:

— Artık ziraatin Tanzimat devrindeyiz!.. dedim.

Tıpkı bir zamanlar medrese ile mektep, şer'îye mahkemesi yanında nizamiye mahkemesi gibi birşey. İktisadi sahada âni bir inkılâp hamlesi ile eskiyi kaldırarak yerine yeni bir rejim koymak pek güçtür. Fakat görülüyor ki bu yolda da inkılâp hareketi başlamıştır. Öküzün

yanıbaşına at gelmiş, bir mevki almıştır. Bu manzara ziraat sahasında öküzün giderek yerini atın tutacağını gösteren bir alamettir.

Köylü ve çiftçi iş hayatında yenilik denilen şeyin iyiliğine inanmak için kulağından ziyade gözüne ehemmiyet verir. Fakat toprağı işlemekte atın öküzü üstün olduğunu bir kere gördükten sonra vereceği karar açıktır: İlk fırsat ve imkân da çift ve çubuk işinden öküz almak, onun yerine at konacaktır.

Herhalde öküz ve inek memleketten bütün bütün yok olacak değilse de, böyle bir maksatla hareket etmek doğru değilse de bundan sonra zamanla ziraatte en büyük mevkii at olacaktır. Bilhassa Orta Anadolu'nun her tarafında atın öküz yerini tutacağı şüphesizdir. Çifte koşulan at, öküzün üç misli iş gördüğü gibi arabaya da koşulabilir; bu takdirde kağı arabasına nisbetle sürati beş misli yükselir; nihayet at binek hayvanı olarak da kullanılır; halbuki öküzden bu şekilde istifade etmek mümkün değildir.

Fakat esasında ziraat işi olan at ve öküz meselesinin bir de millî müdafaa cephesi bulunduğunu unutmamak lazımdır. Türk orduları büyük zaferi kazandığı vakit Avrupalılar, kağı arabası otomobili yendi, demişlerdi. Hakikatte ise otomobili yenen kağı arabası değil, Türkün zekâsı ve fedakârlığı idi; eğer o zaman Türk ordusunda kağı arabalarından başka at ve otomobil vasıtaları da bulunsaydı büyük zafer daha çok zaman evvel tahakkuk etmiş olurdu. Onun için memleketin her tarafında atlı binek arabaları yerine otomobil ve otobüs geçtikten sonra ziraat sahasında da ata mevki vermek, aynı zamanda bir millî müdafaa zaruretidir.

Türklere iftira atmağa da başladılar!

Satılmış bir gazete bir bağa edilen taarruzu Türklerin yaptığını yazıyor

Halep, 24 (Hususi) — Sancakta Türklere yapılan tecavüzler şiddetini arttırmaktadır. Bu şiddetli hareketten dolayı kendilerini mazur göstermek isteyen alâkadarlar bu defa Türklere tecavüz fiili isnat etmeye başlamışlardır. Nitekim İskenderunda nesredilmekte olan Elliva gazetesi 16 mart tarihli nüshasında Türklerin bir bağa tecavüz ettiklerini yazmaktadır. Satılmış gazete iftirasına şöyle devam etmektedir:

"Karâ Hüseyinli köyü Türkleri Mi. hail Benna'ya ait bağa tecavüz ve bağı tahrip ve dikenli telleri yağma etmişlerdir. Hükümetin bu hâdiseyi nazarı itibara alarak mütecavizleri bas-kalarına ibret olmak üzere şiddetle cezalandıracağını ümit ediyoruz.."

Bir taraftan köylere saldırtılan Türk düşmanı yobaz tahrikçilerin, müsellâh çetelerin faaliyetinden sonra şimdi de böylece gazeteler vasıtasıyla Türk ahali tehdit edilmektedir. "Elliva", gazetesinin yazdığı hâdiseye vuku bulmuş, fakat hâdiseyi ika eden ve bu hâdiseye ile alâkadar bulunanlardan hiçbirisi Türk değildir.

"Elliva", gazetesinin bu nesriyatı İskenderun Türkleri arasında büyük

teessür husule getirmiştir. Türkler isnat edilen bu hâdisenin tekiibini istemektedirler.

Humus, 24 (Hususi) — "Elliva", gazetesinin Türklere karşı yaptığı kötü isnat, mutaassıp Arap olan, Vatandaşların ve manda memurlarının elinde bir alet olmaktan başka hiçbir meziyeti olmayan İskenderun müddeiummisi Ebu Haydarın, kanunları sara-haten beşeri mevzuatı çiğniyerek, e-fendilerine yaranmak için verdiği bir karara dayanmaktadır. Adalet ve hak mefhumunu nazarıtibara almıyan müddeiumminin bu sarıh düşmanlığına karşı bütün adalet viedanı münkesirdir.

Kadıköy su şirketi hissedarları toplanıyor

Kadıköy Su şirketinin hükümetçe satın alınması etrafındaki müzakere-ler devam etmektedir. Paristen gelip Ankaraya gitmiş olan meclisi idare âzasından Bay Menâşe dün şehrimize dönmüştür. Şirket hissedarlarının pazartesi günü yapacakları toplantıda bulunacaktır.

GÜNÜN AKİSLERİ

Kabahat kimde?

Yaşar Nabi, bir lise talebesinin neşrettiği bir şiir kitabı hakkında dün fikirlerini söylüyordu. Makale "Eski zevk", başlığını taşıyor. Mesele şu: Genç bir liseliyi Ahmet Haşim kırmış şiirler yazmaya sevkeden büyük âmil nedir? Muhiti mi? Hayır! öyleyse?..

Yaşar Nabinin fikrine gelelim: "Hiç şüphesiz, bu ayarda onu yazılar yazmaya sevkeden âmil, kendisine en sağlam bir edebî zevk vermekle mukellef olan mektebi.."

Yani mes'uliyet hocanın.

Evet ama, liselerdeki edebî kıraat kitapları ilk üç sınıfta en yeni muharirlerden intihap edilmiş ve bilhassa inkılâp mevzuları etrafında yazılmışlardır. Şu halde çocuk, hiç bir vakit eski zevki bunlardan öğrenemez. Demek ki lise birde daha geniş edebiyatla temas etmeğe başladığı zaman zevki bozuluyor.

Bununla beraber asıl meselenin Yaşar Nabinin iddia ettiği gibi hocada olmadığı muhakkaktır. Hoca, nihayet bir BİR EDEBİ ÜSTAT değildir; ve böyle bir vazifesi de yoktur.

Kızlara da, babalara da hürriyet!

Amerikada, 18 yaşında bir kızın babası, kızının sigara içmesine, geceleri sokağa çıkmasına mani olmak istemiş. "Aferin o babaya!" diyecek olanlar bulunur. Fakat Brooklyn mahkemesi babayı haksız çıkarmış:

"18 yaşında bir kız sigara içmek, sokağa çıkmak salâhiyet ve hürriyetine sahip olmalıdır, demiş. "Hattâ onun gece sokağa çıkmasından şüphelenmekte babasının hiç hakkı yok. Bu suretle kızını tahkir etmiş bile sayılabilir.."

Kadınlara hürriyet verilmesini bu suretle müdafaa eden mahkeme aynı şekilde babalara hürriyet verilmesini de müdafaa edebilir:

Babaların da hâlâ eski kafalı kalmaları yazık değil mi? Onları da artık, kızlarının yaptıkları ile eskisi gibi yalıncından alâkadar olmaktan kurtarmak zamanı gelmedi mi?

Bir mahalle halkı zehirlendi

Fransada Mantes şehrinde sokaktan geçen bir havagazı borusu patlamış, bütün bir mahalle halkı zehirlenmiştir. Zehirlenenler vakitle tedavi altına alınarak kurtarılmış, yalnız üç kişi ölmüştür. Hastanede bulunan diğer zehirlenenler 20 kişi kadar vardır.

Günlerin peşinden:

Fennî keşifler

Bir müddet evvel havadaki elektrik dalgaları ile İtalya yarımadasından Ostralyadaki bir elektrik lâmbasını yakan İtalyan fizik âlimi Markonî, şimdi radyo ile uzak mesafelere enerji nakli tecrübesini yapıyor. Bu tecrübelerde de muvaffak olmuş. Hattâ bir rivayete göre, radyo vasıtasile göklerdeki seyyareler arasında muhabere edilebileceğini de söylüyor.

Telgraftan sonra fonograf, fonograftan sonra telefon, telefondan sonra televizyon... Şimdi de radyo ile enerji nakli, yahut seyyareler arasında muhabere için mümkün olmasın?

Fakat Londrada oturan bir adamı Newyorktaki bir dostu ile karşı karşıya konuşturmaya vasıtalar, insanlığın rahatı ve huzuru için hatır ve hayalden geçmiyecek imkânlar bulan fen adamları yalnız bin müşkülât içinde buldukları kolaylık vasıtaları ve imkânlarının sonradan medeniyetin tahribine, milletlerin huzur ve rahatları aleyhine olarak kullanılmasına çare bulamıyorlar!

İhtimal ki bir gün ölüme çare arıyan ilim adamları bu yolda da muvaffak olacaktır. Lâkin hiç şüphe etmemelidir ki ilk diriltilecek ölü, milletleri boğaz boğaza tutuşturarak milyonlarca insanın ölümüne sebep olan bir diktatör kesilecektir! Ölüyü diriltmek için bulunan ilâç o kadar pahalıya çıkacaktır ki o diktatörün öldürdüğü milyonlarca adamdan hiç birini diriltmeğe imkân bulunamayacaktır!

Hasan Kumçayı

Yüzme hocası: — Böylesini de görmedim. Kendisine amma da itimadı var.. Suyu düşünceye kadar, elindeki kitapların, yüzmeyi öğreneceğini iddia ediyor.

Kaç tane Bayan Simpson var?

Bayan Simpson artık tarihi bir kadın oldu. Şimdi Fransada bir şehirde bulunuyor. Fakat bir Bayan Simpson daha var:

"Asıl, Bayan Simpson'un hâlâ ismini taşımakta olduğu eski kocası Bay Simpson'un akrabasından biri olan bu kadın Cote d'Azur (Kot dazür) de bulunuyor. Geçen gün, oradaki otellerden birinde "Bayan Simpson, Bayan Simpson", denildiğini duyan bir adam "tarihi, bayan Simpson'un orada bulunduğunu zannetmiş ve hemen koşmuş otel müdürüne, onunla konuşmak istediğini söylemiş.

Fakat, müsterisinin bu kadını, her halde "tarihi, Bayan Simpson zannettiği için böyle bir arzuda bulunduğu nu anlıyan otel müdürü:

— Yanıldınız, Bay, demiş, o bayan Simpson başka bayan Simpson!

70 yaşındaki tayyareci kadın kayboldu!

70 yaşındaki kadın tayyareci Belford düşesi iki gün evvel evinden tayyare ile hareket etmiş, fakat nereye gittiği henüz anlaşılamamıştır.

Hayat tayyareci kadını bir nefes çıktığı tahmin edilmekte ise de nereye gittiği bilinmediği ve bir yerde de tesadüf edilmediği için bir kazaya uğramasından korkulmaktadır.

Yunan ve Mısır ilâh heykelleri bulundu

İskenderiye civarında Raselsola minaretasında bir taş ocağında yapılan bir keşif, arkeoloji âleminde şiddetli bir alâka uyandırmıştır.

İskenderiye Greko - Romen müzesinin müdürü İtalyalı Achille Aliani'nin idaresi altında yapılan hafriyat neticesinde Yunan ve Mısır ilâhlarının be-yaz mermerden ve hiç bozulmamış bir kaç heykeli meydana çıkarılmıştır.

Bu mahalde evvelce bir Yunan - Mısır mabedi bulunduğu ve bu heykellerin de ikinci asra ait olduğu zannedilmektedir.

Kısa Haricî Haberler

* Fransızların Normandie transatlantik son yaptığı seferlerle mavi kordelayı yeniden kazanmıştır.

* Paskalye dolayısıyla bütün dünya borsaları dününden itibaren gelecek haftaya kadar kapalıdır.

* Alman radyoları evvelki akşamdan itibaren 15 şer dakika Sovyet matbuat hülâsalarını vermeğe başlamıştır.

* Ammanda iki İngiliz tayyaresi çarpışmıştır. Pilotlar paraşüt kullanarak kazadan kurtulmuşlardır.

* Son zamanlarda memleketimizi ziyaret etmiş olan Gormain Desboenf Marsilya ticaret odasında memleketimiz hakkında çok mühim bir konferans vermiştir.

* Alman Maarif nazırı eski olimpiya hafriyatında bulunmak üzere Atinaya gidecektir.

* Mısırda ilk millî mühimmat fabrikası yapılacaktır.

Geçmiş Kurunlar

26 Mart 1922

EDİRNE YOLLARI

Bütçedeki tahsisata göre bu senenin zarfında tercihan şu yollar yapılacaktır: Uzunköprü demiryoluna müteakik olan Sosa - Uzunköprü şosesi; demiryolunu Marmaraya raptedecek Alpu-lu - Hayrabolu - Tekirdağı şosesi; Lüleburgaz - Pınarhisar - Demirköy yolu; Suluyol yolu İstranca ormanlarından geçecektir.

Fikirler ve insanlar

ASIL YALNIZLIK

Yazan :
Nurullah Ataç

Her muharrir gibi ben de karilerimden ara sıra mektup alırım. Bunların içinde iltifatlı olanları azdır; çoğu ya bir yanlışımı gözüme vurmak, ya bir iddiamı baltalamak içindir. İçlerinde küfür dolu olanları da vardır. Hepsi dikkatle, vakit bulursam tekrar tekrar okurum. Bir muharrir için, karilerinin üzerinde bıraktığı tesiri öğrenmekten daha iyi ne olabilir ki?... Biz yazımızı yazıp gazeteye veriyoruz, karı onu okuyor mu? Yoksa bir iki satırma göz gezdirip hemen başka bir sütuna mı atlıyor? Bunları bilemeyiz. Gelen mektupların içinde iltifat, itiraz, hattâ küfür bulunsun, sözlerimizin büsbütün kaybolmadığını, bir kaç kişi tarafından olsun duyulduğunu gösterdiği için bizi memnun eder. Muharririn daima karileri ile konuşması kabil olsa, yazı yazmak "tek sesli bir muhavere", olmasa... Zannedelim ki radio studiosunda, belki yüz binlerce kişiye hitab ettiği halde yine yapayalnız olan hatibin hali, muharririnkinden de acıklıdır; çünkü hem kimseyi görmeyecek, hem de konuşur gibi bir tavır takmacak.

Gecen gün gene bir mektup aldım: imlâsı bozuk, cümleleri bozuk, zavallı bir mektup... Onu yazan, sevdiği bir şairden hoşlanmadığım için bana kızmış, sitemler yağdırıyor. Zevkini müdafaa etmek için şüphesiz haklı; bunun için mektubunu alâka ile, hürmetle okudum. Ben onu ikna edemediğim gibi o da beni ikna etmedi. Zaten asıl gaye birbirimizi ikna etmek değil, duygularımızı, düşüncelerimizi elimizden geldiği kadar açık, toplu bir surette söylemekti. Duyduğlarımızı, karımızdaki kabul ettirebilirsek ne mutlu bize! Fakat bunun için duygularımızdan, düşüncelerimizden fedakârlıkta bulunmamız caiz değildir.

Bana mektup yazan karim de, belki kendisi için bu fikirde; benim hoşuma gitmek için, o şaire beslediği hayranlığın zerresinden bile vazgeçmiyor. Fakat muharrir için o fikirde değil, çünkü sözüne: "Yazılarınız ve duygularınız bizlerin fikrinize tercüman olamadı", diye başlıyor; yani istiyor ki muharrir, karilerinin hoşuna gitmek için, kendi fikrini yazmasın, onların fikirlerine tercüman olsun... Hattâ belki de muharririn hiç bir fikri olmasın, sadece etrafına "ayinelik", etmesini istiyor... İtiraf edelim ki bu, kari tarafından pek fazla bir müstebidlik olur. Bu fikirde olan bir adam, yazısı okunacak bir muharrir değil, kendine bir dalkavuk arıyor demek olur.

Bazı muharrirlerin kendilerini karilerden üstün bulmasını, asıl hoşlandıkları mevzulaların karilere ağır geleceğini ve bunun için alelade şeyler yazdıklarını söylemelerini hiç bir zaman haklı bulmadım. Muharrir karilerini kendile bir seviyede saymağa mecburdur. Elbette ki karilerimle benim arasında, bazan onların lehine, bazan benim lehime bir takım farklar vardır; içlerinde benden kat kat bilgililer bulundukları gibi benden az bilenler de çıkar. Fakat yine benim, bütün ferdleri birbirine müvavi olan bir mecliste konuşur gibi yazmam lazımdır, yoksa ya ben yanlışlaşırm, ya karilerimi aşağılaşırm. Sizinle konuşan bir adam mütemadiyen hoşunuza gitmeğe çalışsın, sizin düşünce ve duygularınıza uymayacak şeyler söylemekten çekinirse o adam aşağılaşmaz mı? Bayağı bir adam, bir dalkavuk olmaz mı?... Onunla niçin konuşsuz?... Bilakis konuştuğunuz zamanlarda sizinkilerden başka, hatırladığınız zaman zıt fikirler bulundukları ki onlarla konuştuğunuz zaman hakkındaki, cihan hakkındaki

bilgileriniz çoğalsın. Yoksa bir noktaya saplanır kalırsınız ve, her fikrin hakikati ancak zıtları ile karşılaştırılmak suretile meydana çıktığı için kendi fikrinizi de açıkça anıyamaz olursunuz.

Elbette ki herkes, söyledikleri kendi fikirlerine uygun, hiç olmazsa yakın olan muharrirleri okumağı tercih eder. Konuşmak için "kafadar", adamlar aradığı gibi... Diğerlerinin yazılarını okumak, onlarla konuşmak kendisine biraz zor gelir; çünkü bunun için itiyadlarından biraz ayrılması, "kavramak", için bir fikri gayret göstermesi lâzım gelir. Halbuki zaten alışık olduğu fikirleri müdafaa eden muharrirlerin yazılarını çabucak, kolaylıkla kavrar. Bu iş onun için büsbütün zahmetsiz bir eğlence olur. Hattâ büyük bir zevk duyar: "Bu muharririn söylediklerini ben kendiliğimden düşünmüştüm", diye koltuklarını kabartır.. Bu, her insanda az çok bulunan bir zaafıtır ve ayrılmaz.

Fakat bunun bir zaaf olduğunu bilmeliyiz ve kendimizi ona büsbütün bırakmamalıyız. Bir kitabı, bir makaleyi bilmediğiniz bir takım malumatı edinmek için okuyun demiyorum; onlar, öğretici kitaplar, büsbütün başkadır. Zaten onlarda sizin fikrinize uymayan, zıt olan bir şey aramazsınız; onlardan bir şey öğrenmeğe çalışırsınız.

Diğer kitaplar, romanlar, şiirler, tenkid makaleleri size bir şey öğretmek iddiasında değildir; size insan oğlundan, onun sevgilerinden, nefretlerinden haber verir. Onlarda bir kimse bilhassa kendinden bahseder. Dünyada türlü türlü hisler, fikirler bulunsun istemiyorsanız, herkesin tıpkı sizin gibi olmasını istemiyorsanız, münakaşayı sevmiyorsanız onları okumayın. Çünkü beğeneceleriniz, sizin "fikrinize tercüman olanlar", size hiç bir haber vermiyecek, öbürleri de sizi kızdıracaktır.

Fakat münakaşayı sevmiyorsanız, sizin düşündüklerinize zıt düşüncelere tahammülünüz yoksa — etrafınız ne kadar kalabalık olursa olsun — yer yüzünde bir başınıza kalmış sayılırsınız.

Bursa müddeiumumisi
şehirimizdeİmralı adası için fidan
sipariş edildi

Bursa müddeiumumisi Cemil, İstanbul'a gelmiştir. Burada, Büyükdere'deki vilâyet fidanlığına İmralı adası için 5,000 fidan sipariş etmiştir. Bu fidanlarla, İmralı hapisanenin etrafı ağaçlandırılacaktır. Bu işle, oradaki mahkûmlar uğraşacaklardır.

İmralıdaki hapisane, genişletilmektedir. Ondan sonra, oraya başka mahkûmların da nakli düşünülmektedir.

Muhtelif yerlerdeki hapisanelerde bulunan mahkûmlardan bir kısmının Zonguldağa sevk edilerek orada çalıştırılmaları hususile de meşgul olunmaktadır.

Gümrük ve İnhisarlar
Müşteşarı

Gümrük ve İnhisarlar müsteşarı Bay Adil Okuldaş şehirimize gelmiş, yeni gümrük binası, gümrük muhafaza başmüdürlüğünü gezerken çalışmaları tetkik etmiştir. Müsteşar dün inhisarlar idaresinde meşgul olmuştur.

Projeksiyonle konferans

Eminönü Halkevinden:

Bu yıl için düzenlediğimiz seri konferansların on birincisi bugünkü perşembe günü saat 18 de evimizin Çağaloğlundaki merkez salonunda B. Prof. Mazhar Osman Uzman tarafından (Sinir ve akıl müesseseleri) mevzuu üzerinde projeksiyonlu olarak verilecektir. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Köy öğretmeni yetiştirme hazırlıkları

Bu yıl altı vilâyette kurslar açılacak

Kurslarda 530 çavuş ders görececek,
180 öğretmen ders verecek

Kültür Bakanlığı köy okullarına öğretmen yetiştirmek üzere açtığı köy öğretmenleri kurslarına bu yıl da devam etmek, bu teşkilâtı genişletmek üzere bir program vücuda getirmiştir.

Programa göre bu yıl Çavuş öğretmenleri için Karşı, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Hamidiye ve Mahmudiye köylerinde altı tane kurs açılacaktır. Bu kursların idare ve tedrisat işleriyle meşgul olmak üzere ilk tedrisat inspektörleri vazife almaktadırlar. Eskişehirde Hamidiye kursuna Ankara ilk tedrisat müfettişlerinden Bayram, Mahmudiye kursuna İstanbul ilk tedrisat müfettişlerinden Süleyman Edip, Edirne kursuna İzmir ilk tedrisat müfettişlerinden Ferit Oğuz, Kars kursuna Samsun ilk tedrisat müfettişlerinden Ali Erdoğan, Erzurum kursuna Ankara ilk tedrisat müfettişlerinden Nejat tayin edilmişlerdir.

Bundan başka gene bu kursaların her birine üçer ilk tedrisat inspektörü daha seçilecektir.

Kurslarda yurt ve yaşama, riyaize, türkçe gibi kültür derslerini okutmak üzere her kursa 30 öğretmen gönderilecektir. Bu öğretmenler köy okullarında muvaffakiyetle çalışmış olan öğretmenler arasından seçilecektir.

Altı kurs açılacağına göre bu işe 180 öğretmen lâzımgelmektedir.

Kurslarda bu yıl ders görececek Çavuş öğretmenlerinin sayısı 530 tane'dir. Bunların 80 tanesi geçen yıldan, bu yıl 200 Eskişehir, 100 Erzurum, 100 Edirne, 50 Kars vilâyeti kurslarına verilecektir.

Ziraat Bakanlığı Çavuş öğretmenlerinin her birine köylerinde kullanmak üzere ziraat aletleri verdikleri gibi da mızık tavuk, koyun, keçi de verecektir.

Eldeğirmenini
niçin çalmış?

Kantarcılarda, yanından çalıştığı Osman'ın atelyesinden kahve çekmeğe mahsus birçok el değirmeni çaldığı iddiası üzerine yakalanan Rifat, dün müddeiumumilikçe Sultanahmet ikinci sulh ceza hâkimerine gönderilmiş ve hâkim Salâhaddin Demirelli tarafından sorgusu yapılarak, tevkif edilmiştir.

Rifatın suç ortağı olmaktan hâkimerine verilen Halit ile Mustafa salıverilmişler, hırsızlık malı değirmenleri, çalınmış olduğunu bilerek satın almaktan davaya dahil bulunan Yaşar, Koço ile Aliye celpname kesilmesine, davacı Osmanla şahit Leon ve 1538, 1648 numaralı polislerin çağırılmalarına, suçluların yaşlarının ve sabıkalı olup olmadığının tahkikine karar verilmiştir. Duruşmanın devamı, 2 nisan saat 10 a bırakılmıştır.

Tevkif edilen Rifat, atelyesinde doğramacı olarak çalıştığı Osman'ın kendisine ücretini vermediğini, borcuna karşılık olmak üzere evvelâ 9, sonradan da 21 el değirmeni verdiğini ve kendisinin bu 30 değirmeni, leblebicilerle daha başka bazı alıcılara sattığını söylemiştir. Hazırlık tahkikatındaki çaldığına dair olan ifadenin tazyikle alınışından bahsetmiş ve "Halit ile Mustafanın bu işle hiçbir ilgileri yoktur", demiştir. Onların cevapları da, bu yoldadır!

İdman şenlikleri için
toplantı

İdman şenlikleri programının hazırlıkları etrafında görüşmek üzere dün kültür direktörlüğünde bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıda okullarla halkevlerinin ve spor kulüplerinin bayrama nasıl iştirak edecekleri görüşülmüştür.

TABİAT BİLGİSİ KONFERANSI — Tabiat bilgisi mevzuu etrafında ilk okul öğretmenlerine verilecek olan konferans verecek olan Bay Kemal Kayanın şehrimize gelmemesi dolayısıyla başka güne kalmıştır.

Muhtelif semtleri soymak
tan suçlu bir şebeke
mahkemede

Dursunla Hasan ve Ali adlarında üç arkadaş, bir şebeke halinde İstanbul muhtelif semtlerindeki birçok evi dükkânı soymaktan birinci cezada suçlu yerindedir.

Dünkü duruşmada, şahitler Jinlenilmiştir. Araştırmayı yapan polisler, bunların soydukları yerleri gösterdiklerinden bahsetmişler, suçlular da "bizi dövdüler!", demişlerdir.

Duruşmanın devamı, daha başka şahitlerin dinlenilmesine kalmıştır.

Florya plâjında
yeni kabineler

İnşaat mevsimi geldiğinden Florya'da soyunma yerlerinin yapılmasına başlanmıştır. Bir kısım kabinelerin inşası bir hafta evvel on bin liraya ihale edilmişti. Bugün de ikinci kısmın ihalesi yapılacaktır. Diğer taraftan Adalar güzelleştirme cemiyeti de Yürükali plâjında bazı tesisat inşasına başlamıştı.

Kadın şairler
gecesi

Eminönü Halkevi yarın akşam saat 20,30 de "Kadın şairler", mevzuu etrafında bir gece tertip etmiştir. Bu gecede Türk kadın şairlerinin edebiyat tarihinde aldığı mevki ve şiirleri hakkında Halkevi üyelerine izahat verilecektir. Bundan başka nisanın ilk haftasında Türk şairi Yunus Emre için de bir gece yapılacaktır.

İçki içerken
Meyhanecinin gözüne
tornavida saplandı

Kasımpaşada oturan Burgaz adası motöründe tayfa Eyüp dün akşam Burgaz adasına çıkmış ve Padresin meyhanesine giderek rakı içmek istemiştir. Fakat Pardesle aralarında bir mesele yüzünden kavgaya çıkmış. Eyüp eline geçirdiği tornavidayı Pardesin gözüne saplamıştır. Eyüp yakalanmış yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

KUNDURA YAPARKEN YARALANDI — Çarşıkapıda Sinan medresesinde kunduracı Kadri dün dükkânında çalışırken elindeki kundura bıçağı kaymış, bacağına saplanmıştır. Saplanma neticesinde Kadri sol bacağından yaralanmıştır.

AYAĞINA DEMİR DÜŞTÜ — Mahmudiye caddesinde oturan Saim dün Kalafat yerinde sırtında demir taşıyan hamal Rızanın yanından geçerken, Rızanın üzerindeki demir kayarak ayağına düşmüştür.

Radyo gramofonlardan
şikâyet çoğalıyor

Kahvelerde bulunan radyo ve gramofonların sabahın geçi yarısına kadar mütemadiyen çaldıkları bu gibi yerlerin civarındaki evler tarafından belediyeye şikâyet edilmiştir.

Radyo ve gramofonlar hakkında belediyenin bir karar vermesi muhtemeldir.

KISA
HABERLER

* Hali tasfiyede bulunan eski terkos şirket heyeti umumiyesi toplanmış ve yeni tasfiye heyeti intihabı yapılmıştır.

* Ankarada bulunan Hindistanın Parsel cemaati reisinin kızı ve oğlu Parsi kardeşler cumartesi günü şehrimize geleceklerdir.

* İzmitte hayvanatı bakariyede şap hastalığı görülmüştür. Hastalığın İstanbul köylerine girmemesi için tedbirler alınmaktadır.

* İktisat vekâleti yeni aldığı tedbirlerle iplik vmesesini kökünden halletmiştir.

* Temyiz mahkemesi umumi heyeti 25 lirayı geçmeyen tazminat davalarından dolayı harç verilmiyeceğine karar vermiştir.

* Vekiller heyeti Ramide Eyüp kazasına bağlı olarak bir nahiye teşkiline karar vermiştir.

* Kastamonu belediye azasından Adil'in belediye reisliğine intihabı tasdik edilmiştir.

* Sular umum müdürlüğüne sular istikfaifat fen heyeti başmühendisi Salâhaddin tayin edilmiştir.

* Petrol, benzin ve mümasili mayı mahrukatın memleket dahilinde ucuza satılması için inhisar altına alınması tetkik olunmaktadır.

* Bulgaristanın Yenipazar köyünün Türk halkı muhaceret işlerinin biran evvel intacı için Şihhiye vekâletine bir istida göndermiştir.

* Esnaf cemiyetleri müsterek büro teşkilâtına dahil cemiyetler ay başından itibaren yeni binalarına taşınmağa başlayacaklardır. Türbedeki yeni binanın alt katında da esnaf dispenseri kurulacaktır.

* Türkiye tıp enclümeni dün akşam saat 18,30 da Etibba odası salonunda toplanmıştı.

* Üniversite rektörü Maarif vekâletinden vaki olan davet üzerine dün akşam Ankaraya gidecektir. Rektör Ankaradan İzmir yoluyla dönecek ve orada iki konferans verecektir.

* Maarif vekâleti yeniden beş yüze yakın okuma odası kurmağa karar vermiştir.

* Konyaya bağlı Abruks nahiyesi nüfus memuru Durmuş Ali boğularak göle atılmıştır. Katil bulunamamıştır.

Tayyarecilik hakkında
konferans

Türk hava kurumunun öğretmenlerin tayyarecilik hakkındaki bilgilerini arttırmak maksadile bir konferans serisi tertip ettiğini haber vermiştik.

İlk konferans dün saat 15,30 da İstanbul ve Fatih kazası öğretmenlerine İstanbul Erkek lisesi salonunda verilmiştir. Konferansı emekli tayyareci B. Şakir Hâzım vermiş ve tayyarecilğin muhtelif asırlarda geçirdiği tekâmüllerini anlatmıştır.

Bugün de Galatasaray lisesi talebelerine okul salonunda konferans tekrar edilecektir.

Marmara havzasında
yapılacak nakliyat

Marmara havzası dahilinde yapılacak nakliyat tatbik edilecek usul gümrüklere bildirilmiştir. Tüccar ve nakliyatçılar bunlardan fayda görmeyeceklerini iddia etmektedirler. Bunlar bilhassa gümrüklerde yaptırılacak muayene den şikâyet ediyorlar.

Bir aile kavgası.

Çatalcanın Kumburgaz köyünde oturan Mustafa oğlu Ahmet, karısı Ayşenin bir adamla münasebette bulunduğunu jandarmaya şikâyet etmiştir. Karısı Ayşe de kocasının kendisini dövdüğünü, bu yüzden sekiz aylık çocuğunun düştüğünü iddia etmiştir.

Çatalca jandarma kumandanlığı tahkikat yapmaktadır.

3 aylıklar

Belediyeden maaş alan mütekait ve yetimlerin üç aylık maaşları tahsisat meselesinden gecikmiştir.

Dünden itibaren bu gibilerin maaşları verilmeye başlanmıştır.

SON HABERLER

Fransız kabinesi itimat reyi aldı

Fakat gene Meclisin feshedilmesi isteniyor: Kabine sermayeyi tüketmiş!

Paris, 24 (A.A.) — Mebusan meclisi, hükümete sabahın saat 6'ında nihayet bulan müzakerelerden sonra itimat beyan etmiştir. Bu müzakereler esnasında birçok hatipler söz söylemişlerdir.

Müzakerat esnasında radikallerden Colomb, Clichy'de nümayiş yapmış olan parti mensuplarının kitle halinde nümayiş yapmağa afişlerle davet edilmiş olduklarını kaydetmiştir. Eğer devletin kuvveti umumiyesi, işe müdahale etmemiş olsaydı, Fransız sosyal fırkası mensupları katliam edileceklerdi.

KOMÜNİSTLERİN MOSKOVADAN ALDIKLARI PARALAR

Fransız Halkçı cephesi reisi B. Do. riot Clichy'de nümayiş mesullerinin belediye ile Halkçılar cephesi olduğunu beyan etmiştir. Kendisi, komünistleri, Halkçılar cephesini Sovyetlere doğru

götürmek istemekle muahaze eylemiştir. Hatip, komünistlerin komünizm tahrikatı yapmak için 17 senedenberi Moskovadan 250 milyon frank almış olduklarını söyledikten sonra "Eğer Sovyetlerin nakdi yardımları olmasaydı, Humanite gazetesi, şimdiye kadar intişarda devam edemezdi", demıştır.

MECLİSİN FESHİ İSTENİYOR

Paris, 24 (A.A.) — Radikal sosyalist fırkasının eski kâtibi umumi B. Milhand, "Ere Nouvelle", gazetesinde memleketin reyini izhar etmesi için mebusan meclisinin feshini istemektedir.

Ami du Peuple gazetesi, ezcümle diyor ki:

"Halkçılar cephesi kabinesi, manevi sermayesini tüketmiştir. Fransayı istikbalde artık Blum kabinesi değil, hâdisat idare edecektir."

Japonya İngiltere ile dost olmak istiyor

Londra, 24 (A.A.) — Avam Kamarasında Hariciye nazırı Eden, Japon parlamentosunun son celselerinde İngiltere ile daha sıkı münasebat tesis etmek ve Çine karşı daha dostane bir siyaset takip etmek yolunda Japon nazırlarının yaptıkları beyanata dair demıştır ki:

"İngiltere hükümeti, yeni Japon Başvekilinin ve Hariciye nazırının İngiltere ile teşriki mesai arzusunun

izhar ettikleri nutukları okumakla bahtiyar olmuştur. İngiltere hükümeti de Japonya ile daha ahenkli münasebat kurmak için elinden geleni yapmak arzusundadır. Diğer taraftan Japon — Çin münasebatında husule gelecek her iyiliği hüsnü suretle karşılayacaktır. Çünkü İngiltere hükümetinin kanaati şudur ki, Çinin sulh içinde refahı, komşularının ve alelumum bütün dünyanın menfaati icabındandır."

Yugoslavya ile Bulgaristan

Ticarette müşterek hareket edecekler

Sofya, 21 (Hususi) — Yugoslavya . Bulgaristan dostluk muahedesi imzasından sonra iki memleket arasındaki ticari ve iktisadi münasebetlerin inkişafına her iki taraftan da büyük gayretler sarfedilmeğe başlanmıştır. Belgrat ve Sofya hükümetleri bu hususta ciddi teşebbüslere geçmişler ve iki memleketin ehemmiyetli şehirlerinde muhtelif ticaret odaları kurmağa karar vermişlerdir.

Bundan başka bir de Yugoslav . Bulgar bankası tesis planı müzakere edilmektedir. Bulgar sanayi sahiplerinden bir grup da Layipziğ sergisinde müşterek Bulgar . Yugoslav paylonları açılmasını teklif etmiştir.

Sofyada dün bir toplantı yapan Bulgar tüccarları muhtelif ticaret odasının teşkilini kabul etmişlerdir. Bu ticaret odası Bulgaristan ve Yugoslavyanın haric memleketlere yapacakları ihracatta aynı şekilde hareket edilmesi, ve iki memleket arasındaki mübadelede bir gümrük ittifakı husule getirilmesi gayelerini takip edecektir. Bu hususları temin için faaliyette bulunacak ticaret odası heyeti de seçilmiştir.

Bugün Yunanistanın millî bayramı

Atina, 24 (Hususi) — Yarın (bugün) Yunanlıların millî bayramı olmak münasebetle burada büyük bir geçit resmi yapılacaktır. Bu geçit resmine iştirak edecek bütün kıtalar dün Atina civarında Psihiko'da kralın ve harbiye müsteşarının huzurunda bir tecrübe yapmışlardır.

Kâbil Üniversitesine bizden doktor gidiyor

Ankara, 24 (Telefonla) — Kâbil üniversitesi rektörü B. Hasan Reşat memleketimize gelmiş ve bugün İstanbula hareket etmiştir.

Rektör, Kâbil üniversitesinde çalışmak üzere memleketimizden birçok doktorlarla beraber Afganistana dönecektir.

Başvekil Karabük fabrikalarına gidecek

Ankara, 24 (Telefonla) — Başvekil İsmet İnönü'nün nisan ayı başında Karabük'e gideceği söylenmektedir. Başvekil orada, yapılmakta olan demir ve çelik fabrikalarının inşaatını gözden geçirecek ve tetkikatta bulunacaktır.

Troçki davasında yeniden 3 kişi idama mahkûm edildi

Londra, 24 (A.A.) — Reuter ajansının Moskovadan öğrendiğine göre, Novosibirsk'de cereyan eden üçüncü Troçki davası neticesinde maznunnardan üçü idama mahkûm olmuş, dört tanesi üç seneden sekiz seneye kadar muhtelif hapis cezalarına çarptırılmış, iki tanesi de beraat etmiştir.

NEYE MAHKÛM EDİLMİŞLER?

Londra, 24 (A.A.) — Reuter ajansı Moskovadan istihbar ediyor: Novosibirsk'de idama mahkûm edilmiş olan üç kişi, Kuramzhim, Homik ve Haritonov isimindeki şahıslardır. Bunlar bir mektebi, içinde kolaylıkla yangın çıkabilecek tarzda inşa ettirmişlerdir.

Mussolini kararını verdi

Gaz harbine başlamak tehlikesi var

(Ustyani 1 incide)

"Populaire", gazetesi de İtalyanın İspanyadaki müdahalesini dünya efkârı umumiyesi önünde takbih edilmesini ve derhal kontroller yapılmasını istemektedir.

FRANKO CEPHEDE

Paris, 24 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinin Londradan aldığı bir telgrafa göre, Guadalajara bozgunundan sonra İtalyan generali Bergenolinin yerine bu cephedeki krtatın kumandanlığını bizzat General Franko deruhte etmiştir.

VAZİYET VAHİM

Londra, 24 (A.A.) — İtalyanın ademi müdahale komitesinde gönüllüler meselesini müzakere etmekten imtina etmesile tahaddüs eden vaziyetin vahim olduğu noktasında bütün matbuat mütefektir.

Daily Mail gazetesi, bu hususta şöyle yazıyor:

"Grandinin beyanatı, İspanyaya açıkça müdahale yolundaki engelleri kaldırmıştır."

Nevs Chronicle diyor ki:

"Geri kalen yegâne ümit, Fransa ile İngilterenin şiddetli müşterek bir harekete karar vermeleridir."

Daily Herald da şöyle diyor:

"İtalya kararından dönmezse, bütün ademi müdahale siyaseti yıkılacaktır."

HARP TEHDİDİ

Moskova, 24 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: İzvestia gazetesi, B. Mussolininin Libyaya seyahatinin ve orada söylediği nutukların Fransa ve bilhassa İngiltereye karşı İtalya tarafından harp tehdidi mahiyetinde olduğunu kaydederek diyor ki:

"Gerçi B. Mussolininin hareketlerinde ve İtalyan siyasetinde bu tehdit, basit şantajlarla müterafiktir. Faşist İtalya, rüyasında bile takip edemeyeceği yeni İngiliz silâhlanmasından ciddi surette ürkmektedir."

Diğer taraftan Libyadaki sembolik ihramlara yapılan ziyaret, her halde Mısırın hakiki ihramları ile candan arzu edilen telâkiye bir hazırlık olsa gerektir."

İTALYAN MURAHHASININ VERDİĞİ CEVAP

Londra, 24 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Siyasi müşahitler, Grandinin gönüllülerin geri çağırılması meselesini müzakere etmekten imtina etmesi neticesinde vahim siyasi ihtilâflar husule gelmesinden korkmaktadır.

Tali ademi müdahale komitesinin dün öğleden sonra akdettiği celsede Lord Plymouth, Grandiye İtalyanın niçin red cevabı vermiş olduğunu sormuştur. İtalya sefiri cevaben bunu sebebini, ancak Roma hükümetinin izah etmeğe mezuun olduğunu bildirmiş ve şu sözleri ilâve etmiştir:

"Benim şahsın bildiğine göre, muharebe devam ettiği müddetçe hiçbir gönüllü İspanyayı terketmeyecektir."

"RESMEN İTİRAF"

Paris, 24 — Populaire gazetesi diyor ki:

"İtalya tarafından alınan son vaziyetin ağırlığı gözden kaçmamaktadır. Emniyet olunacak mahfillerden gelen haberlere göre, B. Grandi "Son hâdiselerden sonra, İtalyanın askerlerini geri çekemeyeceğini ve çünkü "İtalyan bayrağının gerefı mevzuu bahseldiğini" bildirmiştir."

Demek oluyor ki İtalya hükümeti kendi bayrağının, yani ordusunun İspanyol işlerine karıştığını resmen itiraf etmiştir."

İSPANYADA ÇARPIŞANLAR KİMLER VE NE KADAR?

Londra, 24 (A.A.) — Morning Post gazetesinin Cebelitarık muhabirine göre, halihazırda İspanyada 90.000 ecnebi muharip bulunmaktadır. Bunlardan

55.000 i, asi saflarında çarpışmaktadır. Bu askerlerin 30.000 i İtalyan, bini Alman, 3.000 i de İrlandalıdır. Geri kalan 2.000 kişi hakkında malûmat yoktur.

Hükümet kuvvetleriyle birlikte çarpışan 35.000 ecnebiden 1.000 tanesi İngilizdir. İtalya asilere motörlü kitalar göndermiştir.

Asiler tarafında 285 İtalyan ve 10 Alman tayyaresi vardır. Hükümetçilerin hizmetinde bulunan Sovyet tayyarelerinin mikdarı 200 dür.

FRANSADAN GİDEN YARDIMLAR

Roma, 24 (A.A.) — Giornale d'Italia gazetesi, İspanyada, B. Eden'in Avam Kamarasında söylediği gibi İtalyan dusunamensup teşekküllerin muharebe mekte olmadığını bildirdikten sonra hükümetçiler tarafından Fransa hududu yoluyla celbedilen birçok zâ'it, asker ve malzemeyi gösteren bir liste ne rediyor. 230 zabıt, 5290 asker, 5150 tefek, Fransada yapılmış 75 bin obüs, Fransız markalı 20 bin rovelver, 180 ton teçhizat, 15 Fransız tayyaresi, 12 bin litre benzin, 5 bin gaz maskesi, 400 kamyon.

İNGİLİZ MATBUATI HÜCUMDA!

Londra, 24 (A.A.) — Akşam gazeteleri, B. Mussolini'nin nutku hakkındaki yazılara büyük bir yer ayırmakta devam etmektedir.

Star gazetesi diyor ki:

Londradaki diplomatların fikri iki memleket arasındaki münasebatın İngiliz filosunun Akdenize yollandığı sırada olduğu kadar had bir devreye girmediği merkezindedir.

Star gazetesi, İtalyaya şiddetle hücum etmekte ve Adisababadaki katliamlardan dolayı İtalyayı takbih etmektedir.

KONT CİANONUN İKAZI

Londra 24 (A.A.) — Zannedildiğine göre, Kont Ciano, geçende Sir Eric Drummond ile yaptığı mülakat esnasında İngiliz — İtalyan münasebetleri üzerinde pek vahim tesirler bırakabilecek olan İngiliz matbuatının bu son zamanlarda İtalyaya karşı yaptıkları hücumlara sefirin nazarı dikkatini celbetmiştir.

HÜKÜMETÇİLER İLERLİYOR

Madrid 24 (A.A.) — Resmi bir tebliğde cumhuriyetçi kuvvetlerin Guadalajara cephesinde ileri hareketlerine devam etmekte oldukları bildirilmektedir. Piştur müfrezeler 112 inci kilometreye kadar cüretkârane bir avcı müfrezesi ileri sürmüşlerdir. Bu müfrezeler, yalnız İspanyol askerleri görmüşlerdir, ihtimal bunlar İtalyan askerlerinin yerine geçirilmişlerdir.

Asilerin mukavemeti, bilhassa mahalli yol üzerinde bulunan padilla da hita'da çok kuvvetlidir. Burada Franco'nun yanındaki sivil muhafızlar tahavvut etmişlerdir.

ADEMI MÜDAHALE KOMİTESİNDE

Londra, 24 — Ademi müdahale tal komitesi İspanyadan İspanyol olmayan muhariplerin geri çekilmesi meselesiyle iştigal etmek üzere, başkan bu meselenin, teknik cihetlerini tetkik etmek üzere, istişari teknik tali komitesine gönderilmesini teklif etti. İtalyan murahhası, kendi noktai nazarınca, bunun teknik bir mesele değil, teknik komitede müzakereşi pratik neticele veremeyecek bir umumî mesele olduğunu söyledi ve halen bu meseleyi münakaşa edecek vaziyette olmadığını ilâve etti. Müzakere esnasında bazı muessiller, hükümetlerinin çok ehemmiyetli addettiği bu meselenin teferruatlı bir surette müzakeresine başlanmamasından mütevellit teessür ve teessüflerini bildirdiler. Mesele en kısa bir zamanda tekrar e'e alınacaktır.

NASYONALİSTLER BOMBARDİMANA BAŞLADI

Salamanka, 24 (A.A.) — Nasyonalist tayyareler Castellon de la Plana'daki düşman mühimmat fabrikalarını bombardıman etmişlerdir. Nasyonalist harp gemileri de Katolonya sahillerindeki limanları ve düşman hrap gemilerini ateşe tutmuşlardır. Caspe ve Sagadodaki düşman fabrikaları ve kırgıları tahrip olunmuştur.

SAKARYA sinemasında

LUCIEN BARROUX ve GABRIELLE DORZIAT ile 40 kız tarafından temsil edilen

KIZLAR PANSYONU

Filmini görenler; en sevimli, en cazip ve en şayanı hayret film olduğunu beyanda ittifak ediyorlar.

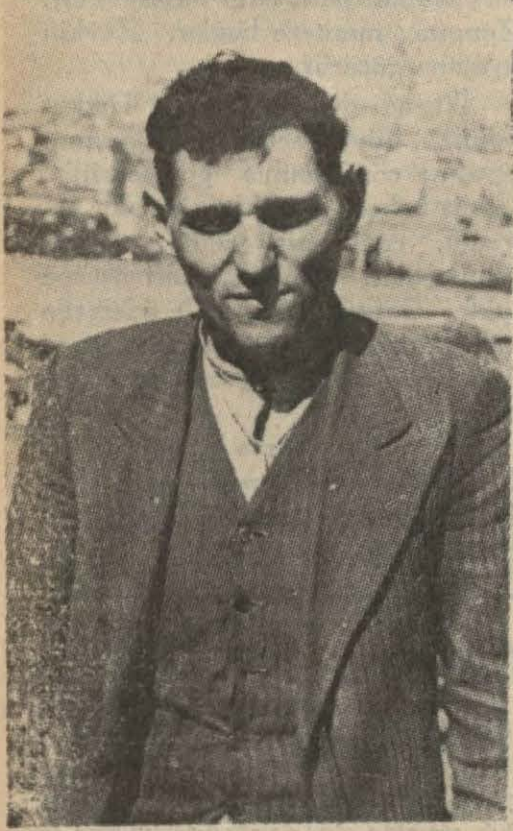
Hayatlarını fırtınalı denizlerde geçirenlerle konuşuyoruz

Romen sularında heyecanlı bir dakika

Birdenbire kurşun menziline girmiştik. Gelen motörlerde belki mitralyöz bile vardı. Hemen arkadaşlarıma emir verdim: — Başaltındaki mavzerlere...

Yazan:

Niyazi Ahmet

Çok meraklı hatıralarını anlatan Ali kaptan

Denizci Ali kaptan anlatmağa başladı:

— Dalgalarla mücadele taraflarından geçelim. Ben çok gazete okuduğum için size mevzu olabilecek bir tanesini anlatayım..

Ali kaptan biraz düşündü. Zihnini yokladı. Sonra devam etti:

— İstanbul işgal altında idi. Biz gizli deniz cephane taşıyorduk. Bir aralık nefes aldurmamağa başladılar; İssiz, parasız kalmıştık. Havadis aldık. Romanya sularında tavuk limanı denilen bir yerde yıldız bacalı bir vapur karaya oturmuş. Sorduk:

— İçinde ne vardı?

— Manifatura.. dediler.

— Boş durmaktansa gidelim..

Belki bir iş çıkar.. Dedik. Elimizde bir taka motörü vardı. Yola çıktık, fakat ne olacağımızı bilmiyorduk. Sahiden bir vapur batmış mıydı. Bir istifade edebilecekmiydik? Hiç belli değildi. Fakat ne de olsa bir macera ya atılıyorduk. Herhalde boş durmaktan daha iyi idi.

İkinci gün sahilde karaya oturmuş vapuru görünce hepimiz:

— Yaşasın.. Diye bağırarak..

Vapura yaklaşmıştık. Romanyalılar:

— Geri... Diye bağırıyorlardı. İşaretle çekilmemizi emrediyorlardı. Birbirimize baktık. Bizde pek öyle geri çekilecek göz yoktu. Bu kadar zahmete katlandıktan sonra hangi geriye çekilecektik. En fenası onların lisanlarından anlamıyorduk. Vapura söylediklerini anlamamazlığa gelerek yaklaştık. Bereket versin bir Rusça bilene rastladık. Bizden de Rusça bilen bir arkadaş vardı. Arkadaş:

— Biz mal almağa geldik.. Dedi.

Parasını da vereceğiz..

Tayfa:

— Şimdi olmaz.. Gece gelebilir.. siz istediğiniz kadar mal veriniz.. Dedi.

Romanya polisleri hâlâ işaret ediyor, tüfeklerini doğrultarak gitmezsek ateş edeceklerini bildiriyorlardı. Kalpaklarımızla selâm vererek açıkları işaret ettik:

— Gidiyoruz..

Demek istiyorduk.

Hava karamcaya kadar yol al-

dıktan sonra gerisin geriye döndük. Tayfa bizi bekliyormuş. Birkaç çuval hazırlamıştı bile..

Biz de birkaç dakika içinde birkaç çuval doldurup motöre yerleştirdikten sonra dümeni doğru Romanyan iskelesine kırdık. Buraya kadar gelmişken biraz da benzin alalım.. Diyorduk..

Meğer bizim vapurdan eşya aldığımız duyulmuş; tayfa yakalanmış, tutulmamız için Romanyaya telgraf çekmişler. Benzinleri motöre doldururken tanıdığımız bir komisyoncu:

— Aman, dedi. vakit geçirmeden gidiniz.. Telgraf geldi. Sizi arıyorlar, nerede ise gelecekler..

Vaziyet tehlikeli idi. Benzin alalım derken elimizdeki eşya da gidecek, üste yakalanacaktık. Birkaç dakika içinde toplanarak hareket ettik.

Yarım saat sonra polisler hareketimizi haber alarak süratli bir motörle peşimize düşmüşler.

Epey yol almıştık, arkamızdan bir motörün geldiğini gördük. Biraz sonra silah atarak:

— Dur.. İşaretini verdiler..

Hani biz de silâhsız değildik. Fakat gelen motörde belki mitralyöz de vardı. Kaçmak imkânsızdı. Kurşun menziline girmiş bulunuyorduk. Arkadaşıma:

— Şu baş altındaki mavzerleri çıkar.. Dedim.. Hemen mavzeri çıkardık.. Birini bir arkadaşım, öbürünü bir başkasının eline verdim. Fakat ne görelim, bir tek fişek yok..

— Aldırmayın.. Dedim.. Yalnız onlar gelir gelmez elinizde görsünler..

Biz böyle konuşurken motör yanımıza yaklaşmıştı. Rusça sordular:

— Siz kimsiniz?

Arkadaşıma dedim ki:

— Bizim deniz korsanları olduğumuzu söyle.

Başka çare yoktu. Olan olmuştu. Kaçmak, kurtulmak ümidi zaten kalmamıştı.

Motörün içinde on kadar silâhlı adam vardı. Biz ise beş kişi idik ve elimizde içinde bir tek fişek bulunmayan iki paslı mavzer vardı.

Arkadaş:

— Biz deniz korsanlarıyız.

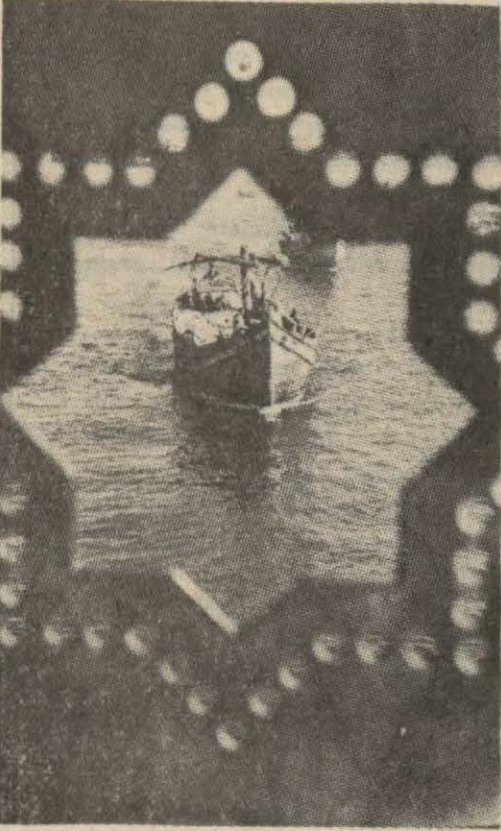
Deyince, reisleri:

— Affedersiniz.. Biz başkasını arıyorduk; demiş.

Hepsi selâmlıyarak uzaklaştılar.. Artık keyfimize son yoktu.

— Ver elini İstanbul.. Diyerek Açtık yelkeni rüzgâra... Fakat bu işte bir uğursuzluk varmış. Bir iki saat sonra bir fırtına, bir fırtına başladı. Aman allah... taka denizde bir çöpe döndü. Şimdi kendimizi dalgalara bırakmıştık. Ya bir karaya vuracak veya denizin dibine gömülecektik. Bir aralık eşyalardan bir kısmını denize atmayı düşündük ama kimsenin eli varmadı. Ya kurtulur sak.. O vakit bin defa pişman olacağız.. Bütün emeklerimiz de boşa gidecek uzatmayalım, üç gün üç gece sonra Kefken adasını görüyoruz..

Ha, bak unuttuyordum. Romanyadan

Köprü parmaklığı arasından görünen bir yelkenli

kalkarken ne bir damla su, ne de bir lokma ekmek alabilmişdik. Komisyoncu:

— Aman sizi arıyorlar.. Dediği zaman can korkusuna düşmüştük. Bir şey aklımıza gelmedi. Üç gün üç gece o kadar hırpalanmıştık ki, konuşacak takatımız yoktu. Kefken de birşey yoktu. Yanındaki Kerpere giderek sahile çıktık. Adım atamıyorduk. Kumların üzerine serilip kaldık. Aradan yarım saat geçmişti. Kulaklarımıza bir çıngrak sesi geldi. Altı ay yatalak kalmış insanlar gibi sürünerek çıngrak sesine doğru sürüklenmeğe başladık. Ne bağırarak, ne de yürüyecek halde idik. Bir çobanmış. Ellerimizle işaret verdik. Fakat insan görünce damarlarımıza kudret gelmişti.

— Aman çoban kardeş, dedik.. Ölüyoruz.. Bize bir lokma ekmekle su...

Çoban da tam zamanını bulmuş, bembeyaz dişlerini göstererek sırıtmağa, bizimle alay etmeğe başladı:

— İnsan açlıktan ölür mü?.. Diyordu.

— Aman birader, dedik. Bunun sırası değil, sen bize bir lokma ekmek ver de ölür mü, ölmez mi sonra anlaşırsın. Gülerken koştu. Meğer, o gün bayrammış. Biz birşeyin farkında değildik. Cicili bicili bayram ekmekleri ile gelince asıl bayramı biz yaptık...

Ali kaptan durdu.

— Sonra ne oldu?.. Diye sordum:

— Ne olacak.. Doğru İstanbula geldik. Gazları sattık, manifaturaların paralarını paylaştık.. İş bitti. Yalnız bizim de sizden bir ricamız var. Siz hep geçmişleri soruyorsunuz. Bir de şimdiki halimizi sorun da ihtiyaçlarımızı söyleyelim..

N. A.

Hayatlarını da denizde geçirenler hakkındaki ilk yazımız, evvelki günkü sayımızda çıkmıştır.

Yarınki sayımızda yelkenli ve motörlü gemicilerin dertlerini; isteklerini yazacağız.

PARA

Dün ve Yarın Kitaplarındandır
Fiyatı 25 kuruştur

Her Gün Bir Hikâye

ÇELME

Yazan:

Sait Faik

Kasabamızın ya zı güzeldir. Bütün Anadolu kasabalarının yazı gibi bizimkinin de ya zı tozlu fakat güzeldir. Küçük paytonlar şimdi pazar günleri kasaba halkını Sudeğirmeninden, Kaleli kahveye kadar taşır dururlar. Sair sıcak, boğucu günlerde ise mektepten veya işten kaçmış çocuklardan, kahve tiryaki ihtiyar kadınlardan, bir de Boşnak kolcudan başka su kenarında kim secikler yoktur.

Dün bir aralık yolum Değirmen tarafta düştü. Oraya vardığım zaman, kasabamın yaz güzelliğini kocaman kavaklar, akar su ve önünde bir tek öküz arabası bekleyen değirmen bana kâfi derecede anlatmış bulunuyor. Kalbim hızlı hızlı çarpıyordu. Meydanın otları üzerine uzanmışa hazırlanmış sırada karşı köprüde bir asker hayali belirdi.

Bu bir jandarma idi. Kasabaya gidiyordu. Konuştum:

— Selâmunaleyküm!

— Aleykümüsselâm hemşerim.

— Bir cigara yakmaz mısın? Diye ben teklif ettim.

Cigarayı ateşledi. Yürüdü. Arkasından kayboluncaya kadar baktım, bana hatırlattığı hikâyeyi anlatıyordu:

Kasabamızın yazı güzeldir! Karapınar suyu kenarına sofra kurmuş giden kadımlar, bir hafta evvelden hazırlanmışlardı.

Dört sepet.. dört sepetin içinde belki on türlü soğuk yemek... Sonra kadımların her biri vaktıkları sepetin mütehassısı.

Gün sisli başlamıştı. Uzak dağ kıyısından güneş doğunca sislerin toz pembe eridiği ve kadınların maslahaları üzerine serildiği görüldü. Bu ne hoş bir manzara idi!

Bu kadınlar mısırlıkların ancak tek insan geçiren yollarından harbi umumî şarkıları söyliyerek geçtiler.

Harbi Umumi şarkıları... Bu şarkıları bazı kâbiis geceleri yeniden hatırlayan bugünün elliye yaklaşmış kadınları o zaman genç ve güzeldiler. Zaman zaman ilk kocalarının; isimlerini beceremedikleri Arap memleketlerinde, ismi her gün tazelenen ve artık unutulmıyacak, zaman, mekân ve siyasetle de bitmiyecek bir mahalle adı gibi olan Çanakalede döğüştüğü nü kaş göz arası hatırlar, ağırlar ve lâhzedde kâhkahayı basarlardı. Bunu gençlikleri onlara yaptırırdı.

Gençlik, onları su kenarına genç kızlıklarını hatırlatmaya, sandallardaki sarı bıyıklı, mavi gözlü, kalın enamlı gülbüz nişanlıları hayal etmeye gönderirdi.

Fakat bugün su kenarına sofra kurmuş giden kadımlardan yalnız bir tane nesinin kocası o Arap memleketlerinden birinde idi. Ötekilerin kocaları kasabanın kuytu ve serin kâhvelerinde buzlu vişne serbetleri içerek alışıveriş yapan, askerden nasıl kurtuldukları bazan malûm bazan meçhul kıranta adamlardı.

Bu rastikili tazenin kocası kasabanın en zengini idi. Askerden kurtulmuştu. Ama raporu vardı. Şimdi beyaz kasabada ambarlarına bozuk kan turlarla yulaf ve mısır tartım dolduracak karlı kızılık serbetleri içiyordu.

Bu yalnız onun sepetinde beyaz ekmek ve şekerden mamul baklava ve kahve kutusu, ispiro lambası ve keleşkerden kırma billürlü şeker bulunan kadın kasabanın Ahzıasker su besisi reisinin karısı idi. Bu güllâc kadar beyaz kızların lohusa sekeri kadar alvanaklı yirmi bir yaşındaki kocası İstanbula maruf bir paşanın yanında emirberdi.

Tafta çarşafı dundu. Yalnız "Hatice kadın.. m kocası orada; cehennem de idi. Hatice kadımsa hizmetçi idi.

Kadımlar su narına vardıkları zaman şehirli köylü yüzlerce şinin arabaları şekli, hattâ tına çuval yüklemiş ineklerle lediklerini düler. Mısır, day, arpa.. her türlü unu olan ta-

den çuvalar yar gibi yığılmıştı. O da avurtları çökmüş insanları ilkel raşında arpa unundan yaptıkları lamalar görek gibi satılmakta idi. ribirler üstüne uzanıp uyumuş, tış ne güneş doğdurmuş insanları dense hâlâ uyukluyorlardı. Güneş mızrak boyu kalkmıştı. Bu kalabalığın içinde en çok çocuk ve ihtiyar dı. Bir de hemen hemen erkek kalıyafeti almış, eski gülbüzlükleri yeni çelimsizliklerinin eski elbiseleri içine sindirmiş, boğmaya çalışmış kadımlar.. Değirmen meydanı bu rip kalabalığın fessiz gürlütüsü için bir ihtilâl meydanı hali almıştı. İnsa birdenbire kendini darağaçlarının kurulmasını, barikatların dizilmesini insanların can çekişmesini göremesanyordu.

Sepetlerinde yaprak ve patlıca dolmaları, tavuk, ördek kızartmaları pekmezli kadayıflar, gözlemeler, hamenimler taşıyan kadınlar, suyun ki tarafındaki Salkımsöğüt altlarında geçmek için bu meydanın ortasında ve bu mısır üçütmüşe gelmiş kalabalığın arasından geçmek lâzım geldiği ni çekinerek gördüler. Bir dakika yol ağzında ve ortasındaki ulu çınarın binde durdular. Uzaktan, konuştukları işitilmiyor, hallerindeki telaş belli oluyordu.

Dört tane çift kulp sepeti taşıyan ihtiyar Tatar hamal çınarın altına ne çökmüştü. Adetâ seyrek sakalı yedeciği artıkları düşünüyor. Fakat radaki aç guruhuna da küçük ve paklı gözlerle bakıyordu. Nihayet kadımlardan biri şube reisinin karısı:

— Keşke neferi alsaydık. Bey na söylemişti ya! dedi.

Kalın kaşları rastikili, sürmeli gözleri bir başka dünya ve zevke bakan uzun kolları ve ipince boğumlu parmaklı bir kadın ellerini çitaltarak sinirli sinirli:

— Ya! Ya! Keşke, keşke! Diye mırıldandı. Nihayet karar verdikleri gü rüldü. Kadınlar hamalı ortalarına alarak yürüdüler. Meydandaki sabah serileri susmuştu. Çit yoktu. Kadımlar acele hızlı hızlı yürüyorlardı. Sinirli rastikili kadın sanki bir şey anlatıyormuş gibi:

— Ya hanımcığım! Ne olacak sanlar.. Ben ona söylemişim.. Baş na bir iş gelecek a kız! demiştim. Ben az temkinli ol. O gün size de uğramıştı ya canım! Değil mi efendim? Hep miz söyledik. Yalnız ben mi? Dinlemedi.. Öyle değil mi ya canım! Ekekek kısmı bu. Yapar mı yapar.. Ne kadar ihtiyar olsa gene erkektir.

Kadın aklına ne gelirse söylüyordu. Olmuş bir vak'a ile alakası olmayı.. o saatte eski zamandan, eski hatıradan, olmuş veya düşünülmüş yaşanmış veya hayal edilmiş bir vakadan sözler buluyordu. Kendisine tap edilen binbaşı karısı olduğunu söylediğimiz şube reisinin karısı kalâde güzel, yumuk bir kadın cevabı vermiyor. Fakat gülmek için dudaklarını ısırtıyordu. Birdenbire, mikli yüzünde yalnız gözleri kalmış köylü kadından ziyade bir kenar mahalle karısı tavrılı bir kadın kalabalıktan sıyrıldı. Seyrana gidenlerin önüne bir acayip tavırla dikildi.

— Hanımlar, dedi. Nereye böyle Safaya mı? Sepetlerinizde kimbiyâneler var. Bir lokma da bize vermemisiniz?

Binbaşının hanımı cevap vermem lüzumunu hissetmişti.

— A kardeşim vermez olur mu yuz? Köprünün öbür tarafında

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Kurbağadan icat çıkaran âlim

Galvani'nin doğum yıldönümünü kutlayanlar kurbağadan başka birşey yemiyorlar!

Tesadüfen kâşif olmuş bir çok adamlar vardır. Büyük keşiflerini tesadüfe borçlu olmaları her halde onların büyük adam olmalarını küçültmez. Fakat, tesadüfün bu muvaffakiyetlerindeki payını da teslim etmek lâzımdır.

Meselâ Newton, başına bir elma düşmeseydi cazibe kanununu bulamıyacaktı. Belki bunu ondan sonra birisi keşfecekti. Fakat Newton bu kâşifliğini elmaya borçludur.

Keşiflerini tesadüfe borçlu olanlardan biri de meşhur fizikçi Galvani'dir.

Bugünkü fiziğin en büyük keşiflerinden biri sayılan "Galvanizm", in kâşifi aynı zamanda doktordur. Bir gün kurbağalar üzerinde bir tecrübe yapıyordu:

Yaptığı tecrübe kurbağaların sinir cümleleri üzerinde bir tetkikti. Tecrübe için ele aldığı kurbağaları kesmiş, baş aşağı bulunmalarını temin için, çengellerle balkona asmıştı.

İşin bu kadarı da belki keşfi yapmağa yaramıyacaktı. Fakat tesadüfe bakın ki Galvani'in kurbağaları astığı balkonun parmaklıkları demir, kurbağaların böğründen geçen çelgiler de bakır.

İşte, bu iki madene raptolunan ölü kurbağalar, canlanır gibi hareket ediyorlar.

Galvani, garip bir tabiiyat hâdisesinin karşısında bulunduğunu anlıyor ve bu hâdiseyi şu suretle izah ediyor:

Demir ve bakıra temas ile hayvanın vücudunda bir nevi mayı hasıl oluyor ve bu mayı vücuda hareket veriyor.

Galvani bu nazariyesinde pek fazla isabet etmiyordu. Çünkü, hayvanın vücudunda demir ve bakıra temasla hasıl olan "mayideki", kuvvetin bir elektrik kuvveti oldu-

ğunu teslim etmekle beraber, bunun hayvanın adale ve sinirleri tarafından hasıl olduğunu ileri sürüyor ve böylece bir nevi "hayvan elektrigi", bulunduğunu söylüyordu.

Halbuki, Galvaniden sonra Volta, aynı tecrübeyi ele aldı ve Galvaninin nazariyesini cerhederek bu elektrik kuvvetinin madenler arasındaki temastan doğan bir cereyan olduğunu söyledi.

Bugün "Galvanizm", diye kabul edilen fizik formülü Volta'nındır; fakat, bu keşifte, eksik de olsa, onu ilk defa ortaya çıkaran Galvaninin ismi kaldı.

Volta, Galvanizm üzerindeki bu keşfinden sonra kendi ismine izafe edilen çinko ve bakır esasına müstenit Volta pilini yaptı.

Galvani 1737 de İtalyada Bolonyada doğmuştur. Keşfini yaptığı zaman (1789) da 52 yaşında idi ve 1798 de 63 yaşında olarak ölmüştür.

Bu sene Galvaninin doğum yıldönümü geldi. Bunu kutlamak için Bolonyada birçok eğlenceler, merasimler tertip olundu. Bunlardan biri çok hoş olmuştur:

"İyi yeyip içme sanatı, birliği de Galvaninin doğum yıl dönümünü kutlamak istediği zaman yalnız kurbağa yemeklerinden müteşekkil bir sofraya hazırlamıştı:

Kurbağa çorbası, kurbağa kırtarması, kurbağa söğüşü, salçalı kurbağa, kurbağa, kurbağa...

Hakikaten, Galvani denince akla ilk gelen şey kurbağadır. Böyle bir hayvandan "ilham", alarak fiziğe büyük bir keşif kazandıran âlim, kendi ismi gibi kurbağa ismini de fenne ve tarihe geçirmiş bulundu.

Galvaninin Bolonyadaki bir heykelinde bile kurbağa vardır. Âlim bu heykelinde, elinde bir kurbağa tutarken görülür.

Tayyare gemileri nasıl şeylerdir?

34 mil süratte ve 90 tayyare taşıyan bu gemiler geniş hangarlar, petrol sarnıçları, cephaneliklerle harp fenninin meydana getirdiği inanılmaz harikalardan biri addediliyorlar

Bir tayyarenin yalnız uçmasını temin etmek değil her türlü tamir ve ihtiyacı da tatmin edecek ve bütün vası-taları üzerinde toplayacak olan geniş sahalarla sadece "tayyare gemisi", der-sek haksızlık etmiş oluruz. Çünkü dünya donanmasındaki tayyare gemileri birer fen harikalarıdır ve bunların üzerindeki uçuş faaliyetlerinin mükemmeliyet ve emniyetini takdir etmek için her şeyden evvel görmek lâzımdır.

Bugün güvertesine ilk tayyarenin konduğu gemi yapıları 19 sene oluyor. Fakat bugüne kadar bu işte yapılan terakkî fevkalâde bir şeydir.

Bilindiği üzere hava kuvvetlerinin uzun seferlere iştirakini temin eden ve deniz kuvvetlerine yeni bir unsur ekliyen tayyare gemisini ilk defa olarak İngiltere meydana koydu.

1914 yılında 81,000 lira sarfedilerek bir tüccar gemisi deniz tayyarelerini taşıyabilecek bir hale konulmuş bulunuyordu. (Pegasus) ismindeki bu geminin uçuş güvertesinin boyu 103 kadem, alabildiği tayyarelerin de sayısı ondu. Bordasına yakın denize inen tayyareler kuvvetli vinçlerle geminin ambarına alınırdı.

Harbin başında Manş denizinde çalışan vapurlar ve (Hermes) adındaki eski bir kruvazör alelacele tayyare gemisi haline ifrağ edilmişti.

Hattâ 31 mayıs 1916 da İskajarak deniz savaşında (Engadine) ismindeki geminin uçurduğu bir uçak keşif vazifesini yapmıştı.

Harp edildikçe tayyarenin ehemmiyeti arttığında ve büyük tayyare gemilerine lüzum hasıl olduğunda Kö-nard kumpanyasının (Kampanya) transatlantığı satın alınarak 230 kademlik bir uçuş güvertesiyle teçhiz edildi.

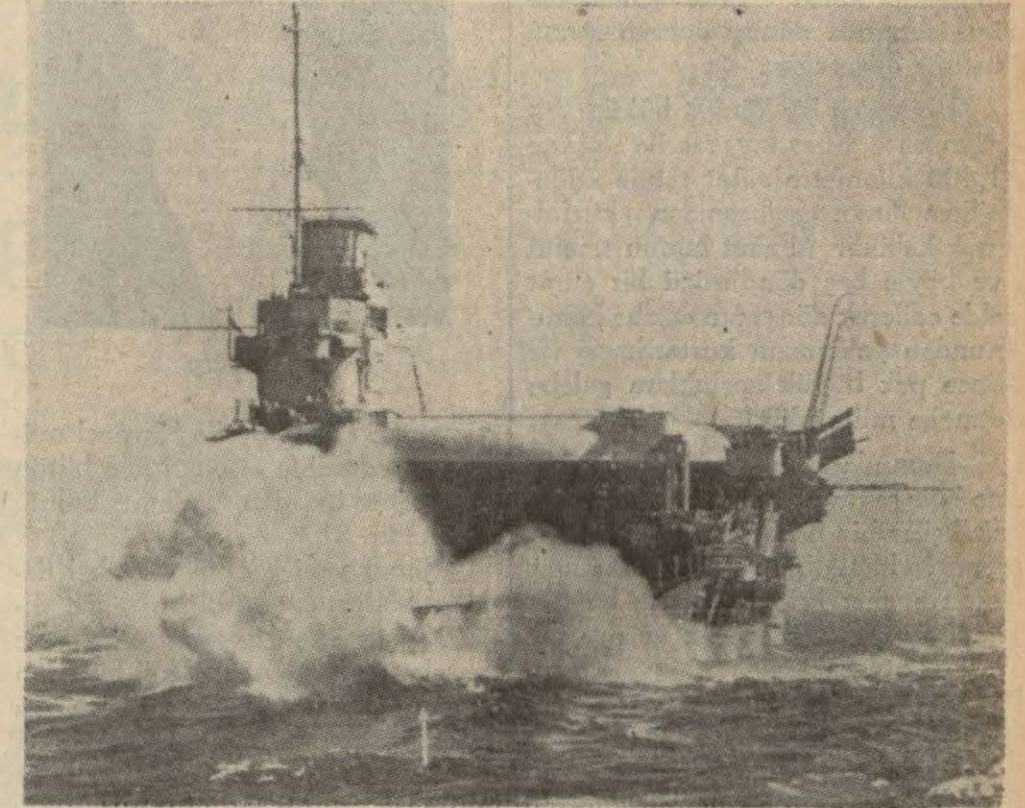
Deniz tayyareleri ancak bazı hususî ve karışık tertibatla bu güverte den havalanabiliyorlardı. Aynı zamanda kara tayyarelerinin deniz tayyarelerine faik oldukları anlaşılmağa başlandığından 40,5 lık top taşıyan büyük (Furious) dretnotu çok gizli bir şekilde yeniden tadil edilerek ilk defa olarak hakiki bir tayyare gemisi haline sokuldu.

Geminin güvertesinden yapılan ilk uçuş muvaffakiyetli olduğu halde ikinci uçuş bir kaza ile neticelendi. Bunun üzerine gemide tadilat yapılmak lüzumu duyuldu; bacalar kaldırılarak düman ve sair gazlar geminin bordasından açılan deliklerden çıkarıldı. 700 kadem boy 80 kadem enindeki güverte sinde uçuşa mani olacak hiç bir şey bırakılmadı. Hâlâ lüzum görüldükçe tadil edilen ve filonun kuvvetli cüzütamlarından birini teşkil eden bu tekne yirmi yaşından fazla olmasına rağmen saatte 31 mil sür'atle koşuyor ve 35 tayyare taşıyor. Hemen hemen aynı tertibatı haiz olan (Glorious ve Courageous) da 1928 — 1930 da kruvazörlerden tayyare gemisine tahvil edildi-ler.

Yalnız bu gemilerin bacaları (Furious) unki gibi bordadan değil ancak tarafta baş tarafa yakın kaptan köprüsü ile adamsı bir yer teşkil ederler.

Bu gemilerin silâhları muhtelifdir. Bazıları 10,5 luk bazıları biraz daha büyük tayyare dafi topları taşırlar. Son yapılanlara hem havadan hem denizden yapılacak taarruzlara karşı kuvvetli silâhlar tabiiye edilmektedir.

Şunu akıldan çıkarmayalım: Tayyare gemisi diğer gemilerle dövüşmek üzere yapılmamıştır. Silâhları ancak kendini müdafaa edecek kadardır. Yüksek bor-

Bir tayyare gemisi

dası, vasi uçuş güvertesiyle düşman topçu ve tayyarelerinin ağızını sulandıracak ve vurulması gayet kolay büyük bir hedeftir.

Teknesi içinde geniş hangarlar, petrol sarnıçları tayyarelerin kullanacağı torpil ve bombalardan külliye mîk-darda stokların saklandığı cephanelikler bulunacağından güvertesine isabet ederek içeriye nüfuz eden mermiler bu heyulayı birkaç saniyede cehenneme döndürebilir. Aynı zamanda mühim hasarat da yapmasa uçuş güvertesinde bombaların açtığı hufreler tayyarelerin uçuşmasına mani olur; ve kendisinden beklenen hizmeti yaptıramaz.

Bütün tayyareler hangarlarına yerleştirildiği zaman çok mîkdarda parlayıcı ve yanıcı maddelerle dolan bu gemilerde normal zamanda bile birçok ihtiyatî tedbirler alınmıştır.

Filoya bu kadar lâzım tayyare gemisi aynı zamanda müdafaa ve himaye-si çok müşkül olan bir unsur olduğundan amirali rahatsız eden en büyük bir endişedir de.

Bu sebeple tayyarecilikte harp gemilerini tayyare gemilerinden müstağni kılarak tayyarelerin dretnot ve kruvazörlerden uçuşlarını temin edecek her icat bu denizciler tarafından sevinçle karşılanmaktadır.

Amerika donanmasında da elektrikle hareket eden bu tayyare tekneleri 80, 90 tayyare alırlar ki içlerinde uçuş personeli de dahil olduğu halde 1899 mürettebat vardır. Bu da bir rekordur tabii.

Beheri 9,000,000 İngiliz lirasına mal olan bu tayyare gemileri 8 tane 20,5 luk, 12 tane de (10,5) luk tayyare dafi toplarıyla mücehhezdirler.

Şimdi tayyare gemilerinin nasıl birer şey olduklarını gözden geçirelim:

NUHUN GEMİSİ

Bunlardan İngiliz donanması mürettebatı arasında (Nuhun gemisi) isimle maruf olan (Furious) un uçuş güvertesi su yüzünden 19 metre yüksek-tir. Güvertenin her iki tarafında tayyarelerin kayarak düşmesine mani olan parmaklıklarla efradı denize yuvarlan-maktan kurtuyan ağlar vardır.

Güvertenin tam ortasında baştan kıç tarafa kadar beyaza boyalı bir yol vardır. Geminin baş tarafında uçuş zamanı kurulan ve kullanılmadığı zaman yatırılarak güverte yüzünde hiç bir çir-kıntı yapılmayacak kadar uygun bir su-

rette yuvasına oturan portatif bir kaleden gemi süvarisi ve uçuş kumandanı uçuşları idare ederler.

Aşağı inildiği zaman 5 metre yükseklikte, 15 metre genişlikte, 125 metre boyundaki hangarlar hakikaten muhteşem birer manzara gösterir. Buralarda benzin gayet bol olduğundan sigara içmek ve ateş yapan şeyleri kullanmak katiyyen yasaktır. Sabit bölmeler ambarları küçültecek ve tayyarelerin hareketlerine mani olacağından herhangi bir tehlike vukunda elektriktörlerle sür'atle kapanan birçok müteharrik çelik perdeler vardır.

Bu kadar çok tayyareye lâzım olan tonlarca benzin geminin her iki ucundaki büyük sarnıçlarda taşınır.

Bu sarnıçlar öyle tertip edilmiştir ki ciddi bir infilâk tehlikesi karşısında derhal denize koyuverilirler. Elektrik kablolarından en lüzumlu olanları tesis edilmiştir. Hava menfezleri yangın zuhusunda kapatılacak bir surette meydana getirilmiştir. Sarnıçlardan çıkan borulardan sevk edilen benzin hangarlar veya uçuş güvertesindeki deldürme mevkiilerinden tayyarelere konur.

Güvertenin baş tarafında uçuştan gayri zamanlarda hava cereyanına mani olmak üzere bir nevi dalga kırın vardır ki bu uçuş zamanı tıpkı kumanda kulesinde olduğu gibi yuvasına oturur.

Plâtfömleri on metre murabba olan asansörler uçuşa hazır tayyareleri, hangarlardan güvertelere çıkarırlar. Son zamanlarda yapılan gemilerdeki asansörler çok sür'atle hareket etmekte-dirler.

Eski gemilerin uçuş güvertelerinde, tayyarelerin güverteye indikleri zaman sür'atlerini kesmek için boydan boya birtakım ipler geriliyordu. Bu usul bir müddet kullanıldıktan sonra görülen kazalar üzerine uçakların durdurulması için insan kuvvetinden istitade edilmeğe başlanılmıştır.

Tayyare güverteye iner inmez gemiciler derhal yerlerinden fırlayıp uçağın kanadından yakalıyarak durduruyorlardı. Şimdi tekrar mihaniki usullere başvuruluyor.

Tayyare gemilerinde uçuş emredilen tayyareler hangardan asansörlerle uçuş güvertesine çıkarılarak birbiri ar-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Dudaklarınızdan karakteriniz anlaşılabilir!

Dudak boyası kusurları saklayabilir mi?

Holivud makyaj sanatkarları, iyi bir ağız olan herhangi bir kıızı güzel gösterebilirler.

Zeki bir kadın gözlerini maskeleyebilir, saçlarını güzel gösterebilir. Eğer gerdanı varsa, plâstik ameliyatla izale edilebilir. Fakat bir ağızın hatlarını hiç birşey değiştiremez.

Bir kızın ağızı güzel olmadı mı asla iyi bir sinema yıldızı olamaz ve bir kızın ağızından karakteri de anlaşılır.

Mari Stuvart rolünü oynamış olan Katerin Hepburn'un ağızından onun seciyesi ve azmi anlaşılacaktır. Onun ağızında yumuşaklık sezilir. Fakat o yumuşaklıkta esaslı bir hayırhah tabiat gizlidir.

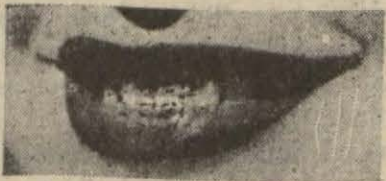
Meşhur dansöz Cincer Rogers'in dudakları açılmakta olan bir güle benzer; dolgun dudaklardır. Ve onun hayat neşesini ve mübalâğasını anlatır.

Diğer bir sinema artisti olan Ann Sotern'in ağız da çok sevimlidir. Kupidon'un yayı gibi kıvrılmıştır. Mükemmel bir ağız. Tatlılık arz ediyor; aynı zamanda kuvvet.

Dudak boyası, ağız daha meydana çıkarırsa da, kusurlarını saklayamaz. Hele uzun zaman asla...

Ann Sotern'in dudakları

Ginger Rogers'in dudakları

Katerin Hepburn'un dudakları

Yeni Çıktı
Ankara - Bükreş

Yazan:

Sadri Ertem

Bütün kitapçılarda bulunur.

Jül Vern'nin hayali tahakkuk ediyor mu?

Bu Sene Aya Bir Mermi Atılacak

Tayyareci Lindberg'in Amerikaya dönmesi bekleniyor

Nevyork, Mart — Maruf İngiliz fizik âlimi Davis, "Dünyanın içinde kapalıyız; hiç bir vakit de içinden çıkamayacağız, demişti. İstedğimiz kadar yükseğe çıkalmı, istediğimiz kadar süratle uçalım da ima sonunda dönüp dolaşıp Arzın üstüne düşeceğiz..

Bir aralık bir kanaat hüküm sürüyordu: Eğer tayyare ile saatte 1,400 kilometre sürat temin edilebilirse Arzın cazibesinden kurtulmak kabildir. Fakat bunun temini ve böyle baş döndürücü bir sürat elde edilerek dünyanın cazibe kanunundan yakamızın kurtarılması ilk önce pek büyük zorluklara galebe etmeğe mütevakıftır.

Bununla beraber dünya haricine "bir şeyin, fırlatılması arzusunu fizikçiler hiç bir vakit unutmamışlardır. Hattâ bu sene mutlaka maruf romancı Jules Verne'in bu kehaneti tahakkuk edecek ve aya bir mermi atılacaktır.

Aya atılacak bu merminin motöründe kullanılacak mahrukata meselesi Profesör Gondrad'ı tam on beş sene uğraştırmıştır. Profesör Gondrad, merminin cihan cazibesi mın takası altında süratini katıyen eksiltmemesi için müvazene şeklini bulmağa da muvaffak olmuştur. Bu suretle mahrukata meselesi halledilmiş oluyor. Fakat başka bir müşkülât daha vardır: Mermiyi fırlatmak için bir kule lâzımdır. Bununla beraber bu kulenin masrafını da

Lindberg

tayyareci Lindberg ile Karneci müessesesi deruhte ettikleri için bütün müşküller ortadan kalkmış bulunmaktadır.

Şimdi yeni Meksika eyaleti dahilinde Bosuel'de biri on sekiz, diğeri altı metre yükseklikte iki kule yapılmıştır. Kulelerden birinden mermi fırlatılacak, diğerinden aya giden merminin süratini takip edilecektir.

Aya gidecek bu merminin ortasında bir cismi havai vardır. Merminin fırlatılacağı zaman bu cismi havai 130 atmosfer tazyik altında bulunacak ve saniyede 1500 metre süratle çıkacaktır.

Mermideki tazyik edilmiş hava kaçarken ufak bir kızıl hat bırakacağından hakiki infilak olmayacaktır. Kaybedilen havadan dolayı müvazenesi bozulmamak için de aynı tazyikte diğer bir âlet buldurulacaktır. Bu âlet, telsiz ile uzaktan idare edilen tayyarelerdeki âletin aynısıdır.

Mermide kullanılacak mahrukata

meselesi Profesör Gondrad'ın esrarı olduğu anlaşılmaktadır.

Profesör Gondradın Bosuelde kâin fabrikasındaki meşguliyeti çok muntazamdır. Profesör, daha bir iki sene evveline kadar mermilerine tayyare süratini bile verememiş ve hattâ ümitsizliğe düşmüştü. Ancak zamanımızın kahramanlarından sayılan meşhur tayyareci Lindberg profesöre cesaret vererek taharriyatına devam etmesine sebep olmuştur.

Lindberg bir gün profesörü ziyaret ederek hedefe varılmak için mermiden başka çare olmadığını kendisine söylemişti. Profesör, tayyareciye, bu maksada yetismek için en iyi vasıtanın tayyare olup olmadığını üç defa sormuş, Lindberg de her üç defasında eski kanaatinde ısrar etmiştir. Pratik tayyareci hasasiyeti en büyük riyaziyecinin hesaplarından üstün çıkmıştır.

Her ne kadar yapılan bir tecrübeye mermi 2,250 metreden yukarı çıkmamış ise de hakiki merminin kolaylıkla vasatı 880 kilometre süratle 22,000 metreye yükselbileceği temin edilmiştir.

Dünyanın dışına yapılacak bu ilk fırlatma tecrübesinden sonra daha birçok tecrübeler yapılacağı gibi yalnız aya değil, yıldızlara da mermi atılacağı ve hattâ oralarından dünyaya mermi düşürülmesine uğraşılacağı pek tabiidir.

Profesör Gondrad, tayyare ile Avrupa ve Asyada bir devir yapmakta bulunan Lindbergin Amerikaya dönmesini beklemektedir. Tayyareci Amerikaya yetişince dünya kuralları ilk defa olarak bir mermi, insanlar tarafından yapılan bir mermi dünya haricine fırlatılacaktır.

Yeni bir san'at almış yürümüş

Gümüşe altın diye mi para veriyoruz ?

Bazı kuyumcular bir ayar bürosunun kurulmasını faydalı buluyorlar

Altından yapılan müzeyyenatın üzerinde ayar damgası yoktur. Bu yüzden halkın ara sıra aldandığı oluyor. Bilhassa kadımlar bu halden şikâyetçidirler.. Bir kuyumcu dükkânından 18 ayar diye alınan bir altın yüzük diğer bir kuyumcuya gösterilmekte, bu yüzden zaman kaybedildiği gibi bu gösterme keyfiyeti için de masraf yapılmaktadır.

Altından yapılan müzeyyenatın damgalanması etrafında Kapalı çarşıda kuyumcu Mehmet Hasan Tatarî şunları söylemektedir: — Suriyeden ve Türkiyeden maada her memlekette altın mücevheratın üzerinde kaç ayar olduğunu gösteren damga vardır.. İşte Mısırdan gelen altın bilezikler.. Bu damgalar belediyeler tarafından vurulmaktadır. Bu yüzden hem belediyeler bir varidat temin etmekte, hem de halk, kuyumcu tarafından satılan bileziği, yüzüğü büyük bir itimatla almaktadır. Burada ise bir kadın bize satılmak üzere bir yüzük veya bilezik getirdi mi, bunları mihenk taşıma vurur, kezzapla ayarını buluruz.

Biz bu şekilde aldanmayız. Fa-

kat halk aldanabilir. Bir bileziğin kenarı 20, içi 14 ayar olabilir. İstiyen bir kuyumcu bunu müşteriye 20 ayar diye satar, kandırır, haylı da kâr eder.

Sonra bazı meclis tasarımları bileziklerdeki lehimleri altınla değil, gümüşle doldurmaktadır. Teraziye vurulunca halk gümüşe altın diye para ermekte, dolayısıyla kanmaktadır. Bugün İstanbulda dükkânlarda, han içlerinde bu yüzden geçinip giden, kazanan kuyumcular çoktur.

ŞU HALDE NE YAPACAĞIZ?

Halkın aldanmamasını temin için belediyenin bir ayar bürosu kurması lâzımdır. İşlenecek olan bir yüzük, bir bilezik evvelâ buraya götürülmeli, kontrol edildikten sonra üzerine kaç ayar olduğuna dair bir damga vurulmalıdır.

Müzeyyenat bundan sonra işlenmelidir. Buna mukabil belediye yapacağı tarife göre bir ücret almaldır. Yalnız şunu söyleyelim ki damga vurulmaya başlanınca İstanbuldaki kuyumcuların çoğu bu işten vaz geçeceklerdir.

Balkan bozgunundan kimler mesuldür?

★ Tefrika : 3 ★

Balkan harbinde sefalete uğrıyan mihacir kabilelerinden biri

Nihayet 9 teşrinievvel 328 salı günü için "umum şark ordusunun taarruzu, emri verildi (*) bu emir her tarafta bir beşaret haberi olarak telâkki olundu. Fakat ileri yürüyüş için verilen fırka ve kolordu emirlerinde "düşmana dair malûmat pek kısa, düşmanın vaziyet ve hali pek müphem idi; Meskûk olan kuvvete gelince bazan bir alay kadar küçülüyor, bazan da bir kolordu kadar büyüyor idi.. (**)

Hakikatte ise düşman müteaddit fırkalar bu hudutlarımızı geçmiş idi. Hattâ kilometreler ile ilerlemişti! Vatanımızın can alacak yerlerine kadar sokulmuştu! Fakat bu vaziyetten bizim tarafın hiç haberi bile olmamıştı. Acaba süvarilerimiz, zabıt keşif kollarımız, istihbarat şubelerimiz, muhbir ve casuslarımız o zamana kadar ne yapmıştı? Düşmanın hareketlerini tarassut etmek için mübarek vatan hudutlarımızın emniyeti kendilerine bırakılan bütün bu teşkilâtlar eshabikehf uykusuna mı dalmıştı?

(*) Dikkate değer bir noktadır ki harbin başladığı günlerde tatbik edilecek plân üzerinde baş kumandanlık ile şark ordusu kumandanı arasında ihtilâf vardı. Şark ordusu kumandanı Abdullah paşanın tasavvuru seferberliğin tamamlanmasından evvel vukubulacak düşman taarruzuna karşı (Ergene) hattı gerisinde müdafaada bulunmak idi. Halbuki başkumandan vazifesini filen yapmakta olan Nâzım paşa tahşidatımızın bitmesinden evvel düşman tarafından vukubulacak bir taarruza mukabil tedafîi veya taarruzî hareket etmeği seferberliğin veya ordunun keyfiyetçe müsaadesi noktai nazarından muhakeme etmiyerek tahşit eden efrat yekûnuna tabi tutmakta idi ve Karaca Alideki fırkanın Filibe veya Hasköy istikametlerinde ilerlemesinden pek büyük neticelere intizar etmekteydi. Karaca Ali ve Edirne havalisindeki tahşidatın yekûnu yüz elli bine varınca baş kumandan vekili Nâzım paşa taarruza başlamak için hiçbir mani tasavvur etmemekteydi.

İlavê edelim ki Bulgar ordusu (5) teşrinievvelde hudut karakollarımıza taarruza başlamıştı. Bizim taraftan taarruz emri (9) teşrinievvelde verildiğine göre aradan geçen üç, dört gün zarfında Osmanlı ordusu hiç hareketsiz kalmıştır. Bunun sebebi de kumandan heyetinin vaziyeti bilmekten dolayı bir karar verememesi olmuştur.

(KURUN)

(**) Bu malûmatı Mahmut Muhtar paşa dahi eserinde şu suretle tasdik ediyor:

"8 teşrinievvelde düşman hakkında henüz vazih malûmat yok idi. Bulgar ordusunun tahşidat merkezi ve sureti taksim ve teyzii ve nizam harbi hakkında meçhulât içinde idik..,

En mühim haberler altı saat sonra geliyor.

Fakat sonradan bunlar pek güzel anlaşıldı. Kısımküllileri ile köylerde olan süvariler oralarda tavuk ve hindi ziyafetleri veriyordu. Piyade avcılarına temas edecek kadar düşman süvarilerine cevlângâhı serbest bırakan süvari müfrezeleri mize hayret etmemek kabil değildi (**)

İrtibat ve muhabere hususları da hakikaten teessüflere şayan bir halde idi. Karargâhların birbirleri ile ve geri ile bağılıkları yok idi. Bundan dolayı süvari veya emir zabıtları vasıtasıyla tebliğ olunan en mühim emirler veya haberler çok defa üç, bazan da altı saat sonra gelebiliyordu. Emir zabıtlarına verilmiş emirler ekseriya şu mealde oluyordu:

— Gidiniz, filân fırka (yahut kolordu) yu bulunuz ve şu emri tebliğ veya şu tarz hareketi rica ediniz..,

(Arkası var)

(***) Mahmut Muhtar paşa (üçüncü kolordunun ve ikinci şark ordusunun muharebeleri) unvanı ile neşrettiği eserde şöyle diyor:

Şark ordusu kumandanı Abdullah paşa 8 teşrinievvel günü Yeniceye birinci kolordu karargâhına gitti. O esnada müstakil süvari fırkasının bir raporu geldi. 5, 6, 7, teşrinievveldeki keşiflere göre düşman hududu üç koldan ve "isal", "Hacıdanışment", "Bobonli, noktalarından geçerek beş kola ayrılmış ve uçları ile "Eski Poloz", "Suloğlu Ali", "Açalı", "Otakaç", "Pravadi", vasıl olmuş imiş. Beher kolun kuvveti üç piyade alayı ve on toptan aşağı değilmiş. Üç süvari alayının dahi "Hacıdanışment", den geçtiği görülmüş. Şu hale göre Bulgarların "Gaipier" ile "Büyük Derbend", arasında görülen ve haber alınan aksamları takriben on yedi alay, yani 63 tabur piyade ve dört alay süvari ve altmış kadar toptan ibaret olup kısmı küllisi ile "Hasdere, nin garbından ilerlediği ve şark ordusunun sol cenahını çevirmek üzere hareket ettiği anlaşılmıştı. Halbuki eskidenberi erkânharbiyei umumiye mize yerleşmiş bir tasavvura göre Bulgarların en sol cenahı kolilye Üsküp istikametinde yürüyerek Kırk kilise - Vize yolunu kesme ve ordumuzun sağ cenahını çevirmek üzere hareket edecekleri zannolunuyordu.

Cengel kitabı

Rudyard Kipling'de dilim ze çeviren: Nurettin Artam

İngiliz edebiyatının şaheserleri arasında olan bu eser Ulus neşriyatı arasında çıkarılmıştır.

E K O N O M İ

Kauçuk fabrikalarımızdan mühim istifadeler temin ediyoruz

Hersene bir, iki milyon liralık servet memleketimizde kalıyor

Türkofis Türkiye'de kauçuk sanayi hakkındaki rapor hazırlamış. Bu tetkikte dünyada ham kauçuk istihsalı şu şekilde gösterilmektedir:

1890 da 27.000, 1905 de 60.000, 1915 de 150.000, 1920 de 350.000, 1925 de 552.000, 1930 da 703.000, 1935 de 932.000, 1936 da 1 milyon ton kauçuk istihsal edilmiştir.

Memleketimizde ilk kauçuk fabrikası ancak 1932 de kurulabilmiş, bir sene sonra üç fabrika daha ilâ edilmiştir. Bugünkü halde dört kauçuk fabrikası bulunmaktadır.

Bilhassa lâstik galos, tenis ayakkabı, lâstik ökçe yapmakta olan fabrikalar 1932 yılında 185.700 çift, 1933 de 470.000, 1934 de 702.000, 1935 de 719.000 çift lâstik ayakkabı, ve gene 1932 yılında 17.200, 1933 de 617.000, 1934 de 608.000, 1935 de 281.000 çift lâstik ayakkabı yapmışlardır.

Kauçuk sanayiinin iktisadî faydaları şöyle anlatılmaktadır:

Bu sanayi teessüsüne tekadüm eden senelerde ayakkabı ithalatını karşılamak üzere senede 22.000 lirayı tecavüz etmekte olan yerli sanayimiz yalnız ayakkabı imali doyasıyla senevi 2 milyon liralık bir servetin memleketimizde kalmasını temin etmiştir.

Otomobil lâstikleri imalatımız geliştiği takdirde daha asgari bir milyonluk bir dövizin iktisad edilmesi kabil olacaktır.

Bu izahat neticesinde kauçuk sanayiinin ham maddelerini haricet getirmeye mecbur olması dolayısıyla millî bir sanayi sayılamayacağı hususunda zaman zaman tebellür eden fikirlerin hakikate uygun olmadığı açıkça görülmektedir. Esasen ham kauçuğun muayyen ülkelerde yetişmesi dolayısıyla bütün sanayi memleketleri bu ihtiyaçlarını haricîten temine mecburdurlar. Kalan ki bizde imal edilmekte olan eşyanın kıymetinin, ham madde fiyatlarında görüleceği ve hile 1/4 düne kadar düşürülmesi nisbeten ehemmiyetsiz miktarı harice gitmekte, mütemadi 3/4 miktarı ise yerli ham madde vergiler, işçilik vesaire gibi mahalli masraflara ve kazanca tekaül etmektedir.

Kauçuk sanayiinin iktisadî faydalarına ilâveten millî müdafaa bakımından da ehemmiyeti çok büyüktür. Motörlü nakil vasıtalarının mayi mahrukat yanında en mühim istihlâk malzemesi tekerleklerdir. Bu vasıtaların memleketimizdeki miktarı diğer memleketlere nazaran pek az olmasına rağmen normal senelerde dahi istihlâkımız 500 — 600 tondur. Herhangi bir harp vukuunda bu sarfiyatın mühim miktarda yükselceğinden şüphe etmemek lâzımdır. Millî müdafaa vasıtalarından bilhassa tekerlek lâstiklerinin oynadığı ehemmiyetini mükemmelen gösteren Millî Müdafaa Vekâleti sanayiini himayesile yakından alakadar olmaktadır.

Fabrikalarımız elyevm memleketimizde lâstik ayakkabı ihtiyacını tamamen temin etmekte ve haricîten ehemmiyetsiz miktarda mal gelmek-

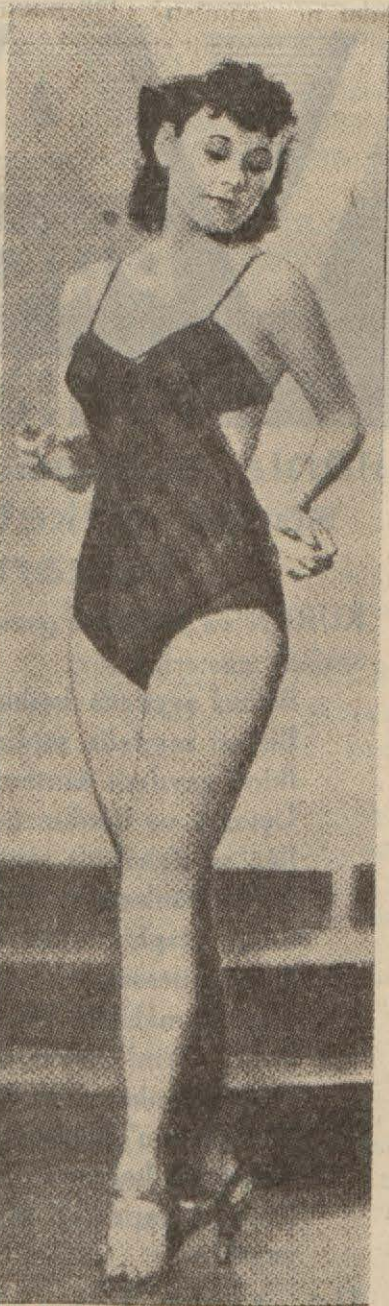
tedir. Fakat otomobil lâstikleri ile senevi ithalatı 250 — 300 ton kadar olan takriben 400.000 lira kıymetindeki eşyanın kısmen memleketimizde yapılması halinde yerli sanayimizin müstakbel imalat kıymetinin 700.000 lira kadar, yani bugünkü imalat kıymetine göre %70 kadar çoğalması mümkündür. Kaldı ki kauçuk mamulâtı istihlâkımız nüfusça bize yakın olan komşu memleketlere nazaran azdır. Nitekim 1000 nüfus başına Yugoslavya senede 400, Romanya 200, Yunanistan 300, Türkiye 62 kilogram lâstik eşya istihlâk etmektedir. Bu suretle Romanya ve Yugoslavya derecesinde istihlâkimiz halinde yerli sanayinin bugünkü vaziyete nisbeten daha 3 — 4 misli imalatla bulunması kabil olacaktır.

ALMANYA NE KADAR İTHALÂT YAPIYOR?

Tutulan bir istatistiğe göre Almanya 1935 yılında 4.158.700.000 marklık ithalat yapmışken 1936 yılında bu mikdar 4.279.900.000 marka yükselmiştir.

İhracatı da 1935 de 4.269.700.000 mark iken 1936 da 4.768.200.000 marka çıkmıştır.

Meşhur bir dansöz

Amerikan meşhur dansözlerinden on dokuz yaşındaki Dian Rey İngiliz sahne temsilcilerinden birine iştirak etmek üzere, Amerikadan Londraya gelmiştir.

Yeni Eserler

Minik Çocuk Hikâyeleri

Muntazam bir seri halinde çıkmakta olan minik çocuk hikâyelerinin 6 ncı numarası çıkmıştır. Her sayı yüz paraya satılan bu küçük kitapları bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

25 Senenin Resimli Tarihi

— 7 —

Beşinci Corc ile Veliahtı müstakbel Sekizinci Edvard

Baba oğul bir arada. Kopacak bir harpten evvelki günlerde tebaaları arasından huzurla geçiyorlar.

Çanakkale ve Trakya'da

Bu yılki panayır ve sergiler nerede kurulacak?

Trakya umumî müfettişliği mın-takasında önümüzdeki nisan ayından itibaren panayır ve sergiler kurulacaktır. Bu sergiler 2 nisan da Lüleburgaz ve sekiz on nisan aralarında Hayraboluda açılmış olacaktır.

Diğer taraftan 1 — 3 mayısta Uzunköprüde, 5 — 7 mayısta Edirne'de, 20 — 25 mayısta Pınarhisarda, 26 mayısta Kırklarelinde, 26 — 31 mayısta Ayvacıkta kurulacaktır.

Haziran içerisinde ise şu kasabalar panayır merkezi olarak ittiha edilmiştir:

4 — 8 haziran Biga, Çanbaa köyü, 8 — 11 haziran Biga, 8 — 10 Çorlu.

Temmuzda hiç bir yerde panayır kurulmayacaktır.

Ağustos içerisinde 12 tarihinde Babaeski'de, 12 — 19 da Lüleburgazda, 22 — 28 Lapseki'de, 24 — 26 Vizede, 31 ve iki eylül arası Sarayda.

Eylül ayı içerisinde şu merkezlerde panayır kurulacaktır:

2 — 5 Çanakkale, Çınarlı, 7 — 9 Çerkezköy, 8 — 15 Keşan, Sebzepazar, 13 — 16 Uzunköprü, B. Köprübaşı, 15 — 17 Hayrabolu, merkez, 16 Kırklareli, Karaumur, 18 — 19 Pehlivan köyü, merkez, 21 — 25 Malkara, merkez, 25 — 27 Çorlu, merkez.

Teşrinievvel ayının beşi ile sekizi arasında Tekirdağ'da; ve sekiz ikincisinde Pınarhisarda.

Sergiler ise 19 ağustos Lüleburgaz, 6 eylül Edirne, 25 eylül Çorlu mmtakasında olmak üzere tesbit edilmiştir.

SPOR

Sekiz klüp turnuvası bu hafta başlıyor

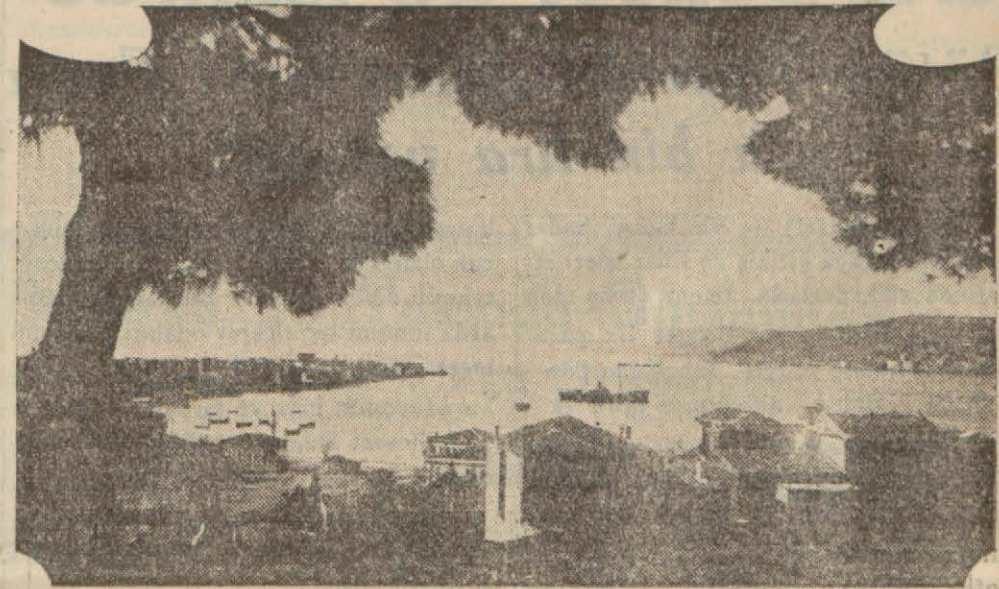
Millî Küme haricinde kalan İstanbul klüpleri için yapılan sekiz klüp turnuvasına bu pazar başlanacaktır.

Şeref stadında yapılacak olan bu maçların ilk karşılaşmaları şunlardır: Saat 11,45 de Süleymaniye - Anadolu, 13,45 de Beykoz - Topkapı, 15,5 de Hilâl - Eyüp, 16,45 de İstanbulspor - Vefa.

TÜR - BULGAR MİLLİ MAÇI TEMMUZDA SOFYADA YAPILACAK

Millî takımımız temmuz ayında Yugoslavya ile Belgratta yapacağı millî maçtan dönüşte Sofyaya uğrarak Bulgar millî takımı ile de bir maç yapacaktır.

Bilâhare kararlaştırılacak bir tarihte de Bulgar millî takımı Türkiye'ye bir iadei ziyaret yapacaktır. Bu karşılaşmaların para kısmında da iki taraf tamamen mutabık kalmış bulunmaktadırlar.

Panayırlardan birinin kurulacağı güzel Çanakkale'ye bir bakış

Eski hırsızlar:

Hacı Mehmedin altınları Suçluyu da davacıyı da hapse nasıl götürmüştü?

1263 yılında çıkan Takvimi Vakayı gazetesi o vakte kadar rastlanmamış bir vak'a yazmaktadır:

Yahudi taifesinden Bağdatlı Zişo, adlı biri, tüccar kıyafetine girerek Tophanede lücei esnafından Hacı Mehmede başvurmuş, birer kuruş baş vererek üzere otuz tane yirmilik altın istediğini söylemiştir. Zişo, bu arada cebinden çıkardığı bir kaç altın göstermiştir. Hacı Mehmet, tüccar kıyafetli olmasına rağmen Zişoya ısınamamış, fakat Zişoya vermek üzere kasasından çıkardığı altınları bir tahtanın üzerine birer birer koyarak saymağa başlamıştır. Bu sırada, altınları, karışındakine hiç bir şüphe vermiyecek şekilde muayene etmeğe başlamış, bir aralık on tanesini kıvrımış parmakları arasında saklıyarak cebine indirmişti. Hacı Mehmet, istenen altınları saydıktan sonra:

— Çık paralarını... Diye elini uzatmış, fakat karşındakinin Yahudice bir şeyler söylenmeğe başladığını görünce:

— Sen altın alacak adama benzer miyorsun...

Diyerek tahtanın üzerindeki altınları almış, bir tarafa koymuştur. Bunu zaten canına minnet bilen Zişo, vakit geçirmeden kırıki kırmıştır. Mehmet efendi biraz sonra altınları sayıp on tanesi neşan olduğunu görünce "O kadar kuruş kâr edeceğim derken bak şu hale ne belâdır iki yüz kuruş zarara uğradım.. diyerek biçarenin akları zıvanadan çıkmıştır; ve bunu hikâye eden gazete şöyle devam ediyor:

Mehmet efendi lücei firmı gibi fitili almış ve ne kalıba ifrâğ edeceğini bilemeyip derhal dükkânını bırakarak acaba nerede rastgetirebilirim deyuy-

Galata tarafını ararken Karaköy civarında heyet ve kıyafette Yahudiye benzer birine tesadüf ettiği vakit yakasından tutarak:

— Altınlarını ne yaptın.. isterim diye sormuştur:

— Ben değilim yanlıştır Hacı ağa.. Hele dikkatle bak demişse de, merhumun derunu şüelenip gözü gereği gibi kızdığından inkâr ediyor zannile kelâmını dinlemiyerek karakola verdi...

Galata zaptıyesi; yakalanan Yahudi'yi sıkıstırdı, evine adamlar gönderip arattı. Fakat bir türlü bir in ucu elde edilemedi. Yahudi, mütemadiyen:

— Yahudi ben günahsızım, ben çalmadım... Beni niçin yakalıyorsunuz... Demiş fakat Mehmet efendi:

— Altınlarım, altınlarım diye ayak diremiştir. Sonunda Yahudinin aklı başına gelmiş, şunları söylemiştir:

— Filân yerde bir Yahudi var, tıpkı bana benzer.. Bir de onu sıkıstırm.. belki o yapmıştır.

Zaptiye memurları, tarif edilen yere giderek yakaladıkları Yahudiye sahiden benzeyen bir Yahudi'yi ele geçirmişler, paraları çıkarmasını emretmişlerdir. Yahudi, kurtuluş yolu olmadığını anlayınca paraları çıkarmıştır.

Hacı Mehmet efendi, altınlarını görünce sevinçle titremeğe başlamış, fakat birkaç dakika sonra aynı Yahudi ile hapse atıldığı vakit sevinçle parlayan gözleri dört açılmıştır. Mehmet efendi "Meskûkâtı mütedavilenin fiyatı cariye ve nukannesinden ziyade altın verilmesini dahi münafillul olduğundan, hapse atılmış, serse-ri Yahudi de altınlardan birini olsun harcıyamadan içeri tükümüştü.

CENGİZ GELİYOR!

Celâleddini takdir eden Cengiz, "Bir oğul, böyle olmalıdır!,, diyor..

— 35 —

cenahını hemen geriye alıyor. Her modern muharip, bu hareketle neticenin ne olduğunu öğrenecek: Muhammedilerin bütün cephesi, bu hareketle sarılmıştı.

Harbin sonu, belli olmuştu. Step binicilerinin kılıçları altında can verimyenler, İndus nehrinde boğuluyorlar.

Şah Mehmedin oğlu Celâlettin, son dakikaya kadar cesur, kahramanca davranıyor. Ve nihayet, atını nehrin sekiz metreden daha yüksek çalılıklarıyla kaplı sahiline doğru çeviriyor ve atile birlikte, nehre atlıyor. Cengiz, bu kahrman atılga delikanlının, yüze yüze öbür sahile nasıl eriştiğini ve oraya ayak basınca, ayağa kalkarak arkasına dönüp, suda çözülen sarığını kendisine bakarak, alay eder bir tavırla nasıl salıdığını bizzat görüyor. "Cüretkârane bir işaret, cehennemî bir istihza!" Cengiz, böyle düşünüyor. Bununla beraber, artık ne de olsa Şah Mehmedin oğlu da mahvolmuştur. Zira, Cengiz Hanın maiyyetindekiler, şimal dasitanın -

da "Berzerker,, denilen kahramanlara benzeyen bu delikanlıyı bizzat ele geçirerek, bu zevki kendileri duymağı, bu eğlenceyi başkalarına bırakmamağı tasarlarken, yerlerinden kımıldanıyorlar.

Fakat, Cengiz Hanın sert ve kat'i bir sözü, onları oldukları yerde durduruyor.

Cengiz Han, dudaklarını ısırarak "sizi,, diyor "bu delikanlının peşine düşmekten menediyorum!,, ve sonra, yanbaşındaki duran oğullarına dönerek, Celâlettinin karakterini ve kahramanlığını tasdik ve takdirle, şöyle diyor:

— Bu Celâlettin gibi varisler olmak gerek! Bir oğul, böyle olmalıdır; istel! Sonra da, gülümseyişle, ilâve ediyor:

— Maamafih, yarın kendisini nasıl olsa, yakalayacağız!

Fakat, Celâlettini asla ele geçiremediler. Mongol ordusunun bir parçası,

Hindistanın içlerine doğru sokuldu. Stepliler, Delhi şehrinin yakınlarına kadar vardılar. Lâkin, iklim tesirile müthiş surette hastalandılar, ve küfür ede ede, döndüler gerisigeriye!

Cengiz Han, 61 yaşındaydı. Daha ilerilere gitmeği denemekten vazgeçti, dönmeğe karar verdi. O, biraz yorulmuştur. Memleket steplerinin ber-rak çıplaklığını özleyiyor. Acayip rüyalar görüyor, ruhuna inhitat havası sınıyor ve birdenbire, pek çok ızdırıp çeken, canı sıkılan bir adam haline geliyor.. bu suretle değişiyor!

1223 senesinin başlangıcında, Hindistan üzerinden Tibet yaylasını geçerek Mongolistan'a dönmeği düşünüyor. Bu yol, memlekete en yakın yoldur. Fakat, biraz daha düşününce, fikrini değiştirerek, başka bir yol seçiyor. Buralara hangi yollardan geldiyse, memlekete o yollardan dönmeği muvafık buluyor!

Ordu şimale doğru at koşturuyor!

Şimale doğru at koşturan Mongol

oldusu, beraberinde 100,000 den fazla da esir sürüklüyor. Esirler, malûm usul üzere, Hint şehirlerinin zaptı sırasında, Mongol ordusunun önünden yürütülür ve şehrin müdafaa kuvvetlerinin yaylâm ateşlerine kurban ediliirdi. Ondan sonra da, onların siperinde, Mongollar şehir duvarlarına saldırırlardı. Fakat, şimdi bu esirlere başka iş gördürülüyor. Onlar, orduya grda temini işinde kullanılıyor, ta uzaklardan çuval çuval pirinç getirmeğe zorlanıyorlar. Çünkü, Cengiz, bizzat kendisinin harabezara çevirdiği geniş araziden geri dönmeğtedir. Bu arazide yiyecek şey de kalmamıştı. Esirler, gece, gündüz gidip geliyorlar, daima gelip gidiş halindeler, emsalsiz uzun yürüyüşler yapıyorlar. Ve bu suretle, Mongol ordusu, tahrip edilmiş araziyi geçerek, tekrar mamur memleketlere ulaşıyor. Esirlerin muhafazasına memur kumandan, şimdi bu 100,000 esire nasıl bakılacağına dair talimat istiyor. Talimat, Cengizin ağzından çıkan bir tek ve lâkaydane bir emirdir. Ve bugünün Akşamında, 100,000 kişiden bir teki bile artık yaşamıyor. Mongollara tahrip edilmiş arazide bin bir meşakkatle yiyecek getiren esirlere bakmak meselesi, yoluna konulmuştur. Cengiz, askerlerine lüzumsuz yük yükletmiyor!

Cengiz Hanın başında bulunduğu esas Mongol ordusu, yol üstü sürekli dinleniş ara verişlerle, Afganistandan, Horasandan ve Transoksaniyen arazisinden geçerek, Siyri - Derya kenarında duruyor!

(Arkası var)

Istanbul Belediyesi İlânları

Büyükçekmece dispanserinin tamiri
Yukarıda cinsi miktar ve muhammen bedeli yazılı olan tamir pazarları n kalemünde görülebilir. İstekliler 2490 mında gösterilen ilk teminat makbuz ve günü saat 14 de daimi Encümende bu tarafından belediye namına idare edilen n itibaren belediyece tedvir edilecektir. afiş işleri için İstanbul belediyesi mu na müracaat edilmesi lüzumu ilân olu -

Muhammen bedeli 279,95 İlk teminatı 21

Şimdiye kadar Vakıf müessesesi afişaj muamelâtı 24—3—937 tarihinde Bu tarihten itibaren bilûmum ilân ve hasebesinde teşkil edilen afişaj bürosu -

(B.) (1665)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartname ve resmi mücibince mahsus "8100" lira muhammen bedelli ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme, 2—4—937 tarihine tahta Levazım ve Mübayaat şubesindeki 3 — Muvakkat teminat 607 lira 50 4 — Şartnameler parasız olarak "195" sayılı resimleri inhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar Şubesine asgari bir hafta evvel fiatsız teklifleri -

inhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar Şubesine verilmeleri ve eksiltmeden evveline kadar da tekliflerinin kabulüne dair mezkûr şubeden vesika almaları lâzımdır.

6 — İsteklilerin yukarıda tayin olunan gün ve saatte eksiltmeye girebil - meleri için mühürlü teklif mektubunu ve ayrıca kanunî vesikaları ihtiva ede -

olan kapalı zarflarını en geç ihale günü tam saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu resiliğine makbuz mukabilinde teslim etmeleri ilân olu -

(885)

OSMANLI BANKASI ilân

Osmanlı Bankasının Galata idare merkezisiyle Beyoğlu şubesi vezneleri, Mevke Nisanın 1 inci perşembe gününden itibaren, aşağıda yazılı saatlerde açık olacaktır:

Adi günlerde: Saat 9 dan 12 ye kadar
(„ 14 den 16,30 a „
Cumartesi günleri: („ 9 dan 12 ye „

Mezkûr Bankanın Yenicami şubesi veznesinin açık bulunduğu saatler aşağı - gösterildiği veçhile, halile ibka olunmuştur:

Adi günlerde: (Saat 9 dan 16 ya kadar
(„ 9 dan 12 ye „

Cumartesi günleri:

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için açık eksiltme ile (3400) lira muhammen bedelli ve (255) lira muvakkat teminatlı (100) adet manyotolu masa telefon alınacaktır.

2 — Eksiltme 7 nisan 1937 çarşamba günü saat 15 de Ankarada P. T. T. Umum Müdürlüğü satılma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin teminat mektuplarını idare veznesine yatırıp alacakla makbuz veya muteber banka mektubu ve şartnamede yazılı vesaikle mezkûr saatte komisyona müracaatları.

4 — Şartnameler Ankarada Levazım Müdürlüğünden, İstanbulda Levazım Şube Müdürlüğünden verilecektir. (389) (975)

65 Yaşındaki Bayanın 25 Yaşında Görünmesi Bütün Dünya Kadınlarında Alâka Uyandırdı

18 milletin güzellik profesör - lerinden Avrupada VOG kreminin sureti istimalini gösteriyor

VOG Kremi genç hayvanatın cevheri aslilerinden çıkarılmış bir madde müessire ile yapılmıştır. Cildde tabii kan tevhit eder, gençlik ve güzellik verir. VOG kremi kullanan 65 yaşındaki bayanın 25 yaşında görünmesi VOG kreminin büyük eseridir. Memleketimizin her tarafında gece ve gündüz VOG kremlerini ve krem köpüğünden yapılmış VOG pudrasını mutlak kullanınız.

Urelog - Operatör
Dr. OSMAN ÖNER
İdrar yolları, Belsoğukluğu ve ERKEKLİK hastalıkları muayenesi
Muayenehane: Balçıkçı Anadoluhane karşı sınısında Arpacılar Han No. 16
Ev: İstiklal caddesi Yıldız Sineması yanında Tokat Apartmanı No. 3

Dr. NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.
Tel: 40843

AKBA müesseseleri

Ankarada her lisanda kitap gazete ve mecmuaları Akba müesseselerinde bulabilirsiniz. Her lisandan kitap, mecmua, gazete siparişi kabul, İstanbul gazete ve mecmualarına ilân kabul, abone kaydedilir. Telefon: 3377

KURUN doktoru Necaettin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartmanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

Yeni çıktı

Dün ve Yarın
Tercüme Külliyyatı
No. 61

MARSEL PRUST
Haydar Rifat

Vikont'un ölümü

1936 - İstanbul

VAKIT KİTABEVİ

Dr. İbrahim Erdeniz

Birinci sınıf Çocuk Hastalıkları mütehassısı
Haseki ve Çocuk hastaneleri sabık asistanı
Aksaray Millet Caddesi No. 59 da
Her gün saat 9 dan 18 e kadar hastalarını kabul eder.

Ardahan icra ve iflâs memurluğundan:

1 — Ardahanda mukim Derici zade Reşit oğlu fırıncı Şevki 3—3—937 tarihinde iflâsını talep etmiş ve Ardahan mahkemesinin 4-3-937 tarihli kararile iflâsı kabul edilmiştir.

2 — Müflisin alacaklıları ve istihkak davasında bulunanların alacak ve istihkaklarını sıra cetvelinde geçirilmek üzere ilân tarihinden bir ay içinde kayıt ettirmeleri ve ellerindeki delil senet defter ve sair vesaiklerin musaddak suretleri nin tevdi etmeleri pek uzakta olanların hakları mahfuzdur.

3 — Hilâfına cezai mes'uliyet müstelzim olmak üzere müflisin borçlularının aynı müddet içinde kendilerini ve borçlarını bildirmeleri.

4 — Müflisin mallarını her ne sıfatla olursa olsun ellerinde bulunduranların ve o mallar üzerindeki hakları mahfuz kalmak şartile bunları aynı müddet içinde idare emrine tevdi etmeleri ve etmeyenlere makbul mazetleri bu lunmadıkça cezai mes'uliyete uğrıya cakları ve rüçhan haklarından mahrum kalacakları.

5 — İlândan on gün içinde toplanmak üzere alacaklıların ilk içtımaa gelmeleri ve müflis ile müşterek ve borçlu olanlar ve kefillerinin ve borcu tekeffül eden sair kimselerin toplanmada bulunmağa hakları olduğu ilân olunur.

(V. N. 21807)

BU TECRÜBEYE TAHAMMÜL EDEN YALNIZ

HAVALANDIRILMIŞ BİR PUDRA VARDIR

Sabah dokuzdan akşam saat beşe kadar mat, saf ve sevinli bir ten. Gündüz tekrar pudralanmaya hacet yok. İşte; havalandırılmış yeni Tokalon pudrasının garanti muhassenatı bunlar. Bu cazip havalandırma usulü, Parisli bir kimyagerin keşfidir. Bu usul dairesinde havası toplanmış yegâne hafif pudradır. Şimdiye kadar yapılan pudralardan on defa daha saf ve daha hafiftir. Bu usul, Tokalon pudrasının istihzarında kullanılmaktadır. İşte bunun içindir ki, Tokalon pudrası, daha muntazam ve daha mükemmel bir tarzda yapışır cildi hemen hemen

görünmez bir güzellik tabakası ile kaplar ve yüze tabii bir güzellik verir ve modası geçmiş ve yüze bir makiyaj şeklini vermeden kalın âdi pudralardan tamamen başka bir tesir yapar. Bu yeni Tokalon pudrası yüze yapışık kaldığı cihetle buna "8 saatlik pudra" tâbir ederler. Artık no parlak burun, ne yağlı cilt görünmeyecek, belki rüzgâr, yağmurun, terlemenin icrayı tesir edemeyeceği mat, saf ve sevinli bir ten görünecektir.

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir
6. inci keşide 11 Nisan 937 dedir.
Büyük ikramiye: 200.000 Liradır.
Ayrıca: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000 10.000
liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200 000) liralık
iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7/Nisan/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakat olur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleriyle miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (7) gurup malzeme ve eşya her gurup ayrı ayrı ihale edilmek üzere hıazalarında yazılı gün ve saatlerde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hıazalarında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müraعاتları lazımdır. Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 47 kalem (kilit, menteşe, ispanyolet, kapı kolu, kapı yayı, çelik bilya, kayış raptiyesi gibi) hurdavat malzemesi; Muhammen bedeli 2496 lira 99 kuruş ve muvakkat teminatı 187 lira 28 kuruş olup açık eksiltme 5. 4. 37 pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır.

2 — 600 kilo kara döşemeci çivisi, 550 kilo galvanize tavan örtüsü çivisi, 220 kilo camcı ve modelci çivisi, 10 kilo bakır çivi 20 kilo Elektrik için izole çatal çivi muhammen bedeli 729 lira 10 kuruş ve muvakkat teminat: 5469 kuruş olup açık eksiltme 5—4—37 Pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır.

3 — 10.000 kilo külçe kurşun, 700 kilo bilet kurşunu muhammen bedeli 3259 lira ve muvakkat teminatı 244 lira 43 kuruş olup açık eksiltme 5. 4. 37 pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır.

4 — 50 adet moletsiz bilet kompostörü muhammen bedeli 1500 lira ve muvakkat teminatı 112 1/2 lira olup açık eksiltme 5—4—37 pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır.

5 — 3250 adet muhtelif şekil ve eb'atta boyalı fırçası muhammen bedeli 2404 lira ve muvakkat teminatı 180 lira 30 kuruş olup açık eksiltme 8. 4. 37 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır.

6 — 10 adet 20 metrelik çelik mesaha şeridi muhammen bedeli 396 lira ve muvakkat teminatı 2970 kuruş olup açık eksiltme 8—4—37 perşembe günü saat 10 da.

7 — 100 kilo taranmış kenevir, 400 kilo ince 100 kilo kalın ambalaj sicimi, 500 kilo bilet sicimi, 1000 kilo 1 1/2 m/m İngiliz sicimi muhammen bedeli 2435 lira ve muvakkat teminatı 182 lira 63 kuruş olup açık eksiltme 8. 4. 37 perşembe günü saat 10 da

GELECEK GÜNLERİ HİÇ BİR
GÖZLÜK GÖSTEREMEZ!
ANCAK BİRİKTİRİLİRSE
PARA İLERİSİNE GÜVENLE BAKILABİLİR
TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

20/3/1937 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
KASA:			Sermaye		15.000.000—
Altın safi kilogram 21.042.071	L. 29.597.356.04		İhtiyat akçesi		1.551.182.53
Banknot, " " "	14.244.049.—				
Ufaklık, " " "	1.301.015.93	45.142.420.97			
Dahildeki Muhabirler :			Fedavüldeki Banknotlar:		
Türk lirası: " " "	L. 727.933.35	727.933.35	Deruhte edilen evrakı naktiye	L. 158.748.563—	
Hariçteki muhabirler:			Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiқан hazine tarafından vaki tediyat,	L. 12.774.052—	
Altın safi kilogram 5.054.496	7.109.552.63		Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi,	L. 145.974.511—	
Altına tahvilî kabul serbest dövizler,	50.466.60		Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle ilâveten vazedilen	L. 19.000.000—	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	49.322.585.08	56.482.604.31	Reeskont mukabil ilâveten tedavile	L. 16.000.000—	180.974.511—
Hazine tahvilleri:			Türk Lirası Mevduatı		13.702.477.27
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı,	L. 158.748.563—		Döviz Taahhüdâtı:		
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiқан Hazine tarafından vaki tediyat,	L. 12.774.052—	145.974.511—	Altın tahvilî kabul dövizler	L. 1.088.74—	
Senedat çizdânı:			Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	L. 2.721.77—	25.653.810.51
Hazine bonoları, " " "	L. —		Muhtelif		9.619.208.86
Ticari senetler " " "	L. 22.049.053.05	22.049.053.05			
Esham ve Tahvilât çizdânı:					
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı esham ve tahvilât itibarı kıymetle	L. 36.962.660.47				
Serbest esham ve tahvilât	L. 3.952.872.09	40.915.532.56			
Avanslar:					
Altın ve döviz üzerine avans	L. 54.141.34				
Tahvilât üzerine avans,	L. 7.558.763.51	7.612.904.86			
Hissedarlar					
Muhtelif					
		4.500.000—			
		10.696.230.08			
		333.501.190.17			

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:

İskonto naddi yüzde 5 1-2 — Altın üzerine avans yüzde 4 1-2

Dr. Nihad Tözge
İnci sınıf **Cilt - Frengi** ve diğer **Zührevî** hastalıklar mutahassısı
Babülü Tıyyare Cemiyeti kârşısı No. 11
Telefon: 21942
Pazar ve Perşembeden başka hergün
15.30 - 21'e kadar hastalarını kabul eder
Salı günleri parasız

Sahibi: ASIM US

Neşriyat Direktörü: Refik Ahmet Sevgili

Asliye birinci ticaret mahkemesinden:

Dövçe Lavant Layin kumpanyası -nın Andiros vapurunun 69 No. lu seferile Hamburgdan namına yüklenen J. A. N. markalı ve 34110/139 No. lu 30 çuval mavi toz boyanın konişmentoşu Galata ithalat gümrüğünde 9939 No. lu beyanname ile muamelesi ikmal edilirken zayi olduğundan iptaline karar verilmesini İstanbulda Tütün gümrüğünde 36 numara mukim Jak

İlmî Felsefe

Dün ve Yarın Kitaplarındandır
Fiyatı 40 kuruştur

Halkusi tarafından talep olunmakla Ticaret kanununun 638 ci maddesi muvafıkınca mezkûr konişmento her kimin yadinde ise 45 gün zarfında mahkemece ibraz etmesini ve ibraz edilmemesi takdirde bu müddetin hitamında iptaline karar verileceği ilân olunur.